

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

20 nci Dönemde görüşülmeyerek kadük olmuş bulunan 1/743 Esas Numaralı "Merkezi İdare ile Mahalli İdareler Arasında Görev Bölüşümü ve Hizmet İlişkilerinin Esaslarının Düzenlenmesi ve Çeşitli Kanunlarda Mahalli İdarelerle İlgili Değişiklikler Yapılması Hakkında" Kanun Tasarısını yenilemek istiyorum.

Gereğine müsaadelerinizi arz ederim.

Saygılarımla.

Beyhan ASLAN

Denizli Milletvekili

Murat BAŞESGİOĞLU

Kastamonu Milletvekili

T.B.M.M. BAŞKANLIĞI	
Y. D. LOM.	- İçişleri - Anayasa
E. M. M.	Plan ve Bütçe
Y. D. LOM.	10.4.2000-2/504
E. M. M.	10.4.2000-2/504
E. M. M.	10.4.2000-2/504
E. M. M.	10.4.2000-2/504

T.C.
BAŞBAKANLIK
KANUNLAR VE KARARLAR
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

Sayı : B.02.0.KKG/101- 1332

/1517

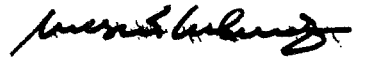
Ankara

24/3/1998

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İçişleri Bakanlığı'nca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulu'nca 9/3/1998 tarihinde kararlaştırılan "Merkezi İdare ile Mahalli İdareler Arasında Görev Bölüşümü ve Hizmet İlişkilerinin Esaslarının Düzenlenmesi ve Çeşitli Kanunlarda Mahalli İdarelerle İlgili Değişiklikler Yapılması Hakkında Kanun Tasarısı" ile gerekçesi ilişikte gönderilmiştir.

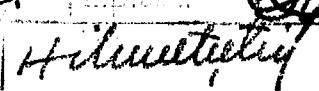
Komisyonlarda ve Genel Kurul'da öncelik ve ivedilikle görüşülmesini arz ederim.

Mesut YILMAZ
Başbakan

Eki :

- 1- Kanun Tasarısı
- 2- Gerekçe (Genel-Madde)

T. B. M. M. BAŞKANLIĞI	
Tali Lem.	- Anayasa - İçişleri
İnceleme	- Plan ve Bütçe
Tarih	27.3.1998 1/743
K. L. K.	
BAŞKAN	

GENEL GEREKÇE

Kamu hizmetleri, halkın ortak ihtiyaçlarını karşılayan ve srekliplik arz eden hizmetlerdir. Verimli, ihtiyaçlara uygun ve kolay ulaşılabilir hizmet üretimi, her şeyden önce idarenin buna uygun olarak teşkilatlanmasına ve unsurları arasında akılcı bir görev bölüşümü yapmasına bağlıdır.

Ülkemizde idare, **“Merkezden yönetim”** ve **“Yerinden yönetim”** esaslarına göre faaliyet göstermektedir. Merkezi idare ve mahalli idareler, idarenin birbirini tamamlayan iki unsurudur.

Merkezi idare, esas itibariyle bakanlıklar ve genel müdürlüklerden oluşmaktadır. Bu kuruluşlar genel olarak **“il ve ilçe esasına”** göre, daha az olarak da **“bölge esasına”** göre teşkilatlanmıştır. Merkezde ise **“Ana hizmet birimleri”**, **“Yardımcı hizmet birimleri”**, **“Danışma ve denetim birimleri”** kurulmak suretiyle teşkilatlanmıştır. Ayrıca, bakanlıkların **“Bağlı”** ve **“İlgili”** kuruluşları da bulunmaktadır. Bu teşkilatlanma, bu kuruluşların mevcut görevlerinin bir sonucudur.

Mahalli idareler ise, Anayasada **“Mahalli müşterek nitelikli hizmetleri gören ve karar organları halk tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzel kişileri”** olarak tanımlanmaktadır. Bu kapsama **“İl zel idareleri”**, **“Belediyeler”** ve **“Köyler”** girmektedir. Bunlardan, il özel idareleri ilin genelinde, belediyeler kendi sınırları ve mücavir alanları içinde, köyler ise köy sınırları içinde görevli ve yetkili olarak hizmet yürütürler.

Kamu hizmetleri, **İdare** tarafından veya idarenin kontrol ve sorumluluğu altında görülür. Hizmetlerin bir bölümü ulusal-bölgesel nitelikli, bir bölümü yerel nitelikli, bir bölümü de hem ulusal-bölgesel hem de yerel niteliklidir. Bununla birlikte, hangi hizmetlerin ulusal-bölgesel nitelikli, hangi hizmetin yerel nitelikli, hangi hizmetlerin hem ulusal-bölgesel hem de yerel nitelikli olduğu konusunda her hizmet için kesin bir kriter koymak mümkün değildir.

Bu konudaki ayırım, ancak kanun koyucu tarafından normatif olarak yapılabilir. Kanun koyucu için en önemli referans ise ülke tecrübeleri ve ağdaş ülkelerdeki uygulamalardır.

Ülkemizde mahalli idarelerin 150 yıla yaklaşan bir geçmişi bulunmaktadır. Bununla birlikte ağdaş anlamda mahalli idareler, ancak Cumhuriyet döneminde oluşturulabilmiştir. 442 sayılı Köy Kanunu 1924, 1580 sayılı Belediye Kanunu 1930 tarihli-dir. İl zel idarelerinin görev ve teşkilatlanma esaslarını düzenleyen İl zel İdaresi Kanunu (İdarei Umumiyei Vilayat Kanunu Muvakkatı) ise İmparatorluk döneminde kalma 1913 tarihli geçici bir kanun olmasına rağmen Cumhuriyet döneminde de muhafaza edilmiştir.

Cumhuriyetin ilk yıllarında çıkarılan gerek bu kanunlar gerekse diğer kanunlarla, yerel nitelikli hizmetler ağırlıklı olarak mahalli idarelerin sorumluluğuna verilmiş ve bu idarelere önemli mali kaynaklar tahsis edilmiştir. Bu yolla, muhtemelen halkın yönetime katılması ve Cumhuriyetin demokratik bir karakter kazanması amaçlanmıştır.

Cumhuriyetin başında ülke nüfusu 13,6 milyon olup, bunun % 25'i belediyelerde yaşamaktaydı.

Aynı dönemde mahalli idareler gelirlerinin genel bütçe gelirlerine oranı % 25 düzeyindeydi.

Ülkemiz Cumhuriyet dönemi boyunca hemen her alanda önemli bir değişim yaşamıştır. Ülke nüfusu 62,6 milyona çıkmış ve belediyelerde yaşayan nüfusun toplam nüfusa oranı % 70'leri aşmıştır.

Mahalli idareler alanındaki gelişmeler ise maalesef olumlu bir çizgide olmamıştır. Şöyle ki :

- Mahalli idareler gelirlerinin genel bütçe gelirlerine oranı çeşitli dalgalanmalar göstermekle birlikte sürekli gerilemiş, 1970'lerde % 10'un altına düşmüş, 1985'ten sonra % 15'in üstüne çıkmıştır. Halen bu oran % 15-18 düzeyindedir.
- 1925'lerde il özel idare gelirleri toplam mahalli idare gelirlerinin % 60'ını oluşturmakta iken günümüzde % 20'lere düşmüştür.
- 1925'te genel bütçe gelirlerine oranı % 10-11 olan belediye gelirleri günümüzde % 15'lere çıkmıştır. Ancak bu artış, belediyeli nüfusun toplam nüfusa oranı dikkate alındığında gerçekte önemli bir düşüşü göstermektedir.
- Köyler ise bir taraftan iç göç, diğer taraftan gelir yetersizliği nedeniyle adeta fiili tasfiye süreci yaşamaktadır.

Mahalli idareler alanındaki bu duruma karşılık, merkezi idare gerek görev, gerekse teşkilat ve mali kaynak kullanımı bakımından aşırı büyümüş ve hemen her tür yerel hizmeti görür hale gelmiştir. Halen merkezi idarenin kaynak kullanım payı % 80-85 civarındadır.

Bu iki yönlü gelişme idari sistemimizi bir bütün olarak dinamizmden yoksun, hızlı karar alamayan, verimli kaynak kullanamayan, kolay ulaşılabilir hizmet üretemeyen ve demokratik katılımı sağlayamayan bir yapıya dönüştürmüştür.

Bu tablo, aşırı **merkeziyetçi** bir idari yapıyı ortaya koymaktadır ve ülke ihtiyaçlarına uygun değildir. Çünkü, halen merkezi idare tarafından yürütülen bir çok yerel hizmet, mahalli idareler tarafından çok daha verimli bir şekilde yürütülebilecek niteliktedir.

Keza, bu tablo dünya gerçeklerine de uymamaktadır. Gelişmiş ülkelerde mahalli idareler hem yerel hizmet birimleri, hem de demokrasi okulları olarak görülmektedir. Bu ülkelerde mahalli idareler kamu gelirlerinin % 40-60'ını kullanmaktadır.

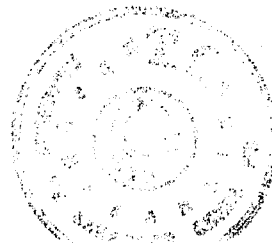
Ülke ve dünya gerçeklerine uymayan, etkin, ucuz ve kolay ulaşılabilir hizmet üretemeyen, verimli kaynak kullanamayan ve demokratik katılıma imkan vermeyen bu yapının değişmesi bir zorunluluktur. Nitekim, ülkemizde uzun zamandır bu zorunluluk dile getirilmektedir. Gerek ulusal kalkınma planlarında, gerekse hükümet programlarında "**mahalli idare reformu**" hep en önemli hedeflerden biri olarak yer almıştır. Fakat, bu konuda 1984 yılından itibaren artırılan belediye ve il özel idare gelirleri ve 1987 yılında İl Özel İdaresi Kanununda yapılan değişiklikler dışında önemli bir adım atılmamıştır. Bu adımlar da sorunun bütünüyle çözümü için yeterli olmamıştır.

Ülkemizde, merkezi idare ve mahalli idarelerin görev ve teşkilatlanma esasları, kaynak kullanma payları ve vergi yükü dikkate alındığında gerçek bir mahalli idare reformunun ancak bir idari reform içinde gerçekleştirilebilmesinin mümkün olduğu anlaşılır. **Çünkü sorun, sanıldığı gibi ağırlıklı olarak mahalli idarelerden değil, merkezi idarenin konumundan kaynaklanmaktadır.**

Tasarı bu anlayışla hazırlanmış ve çeşitli kanunlarda değişiklikler yapılmıştır.

Bu düzenlemelerin **amacı** :

- Merkezi idare ve mahalli idareler arasında gerçekçi bir görev bölüşümü yapmak, ulusal-bölgesel nitelikli hizmetler ile kamu düzenine ilişkin hizmetleri merkezi idarenin, yerel nitelikli hizmetleri mahalli idarelerin sorumluluğuna vermek,
- Merkezi idare ile mahalli idareler arasındaki hizmet ilişkilerini, idari bütünlüğü koruyacak esaslara oturtmak,
- Merkezi idarenin kamu kaynağı kullanma payını % 85'ten % 60'lara çekmek, mahalli idarelerin payını ise % 15-18'lerden % 35-40'lara çıkarmak,
- İdarenin bir bütün olarak etkin hizmet üretimini ve verimli kaynak kullanımını sağlamak,
- Yönetimde açıklık ve katılımı sağlamak ve mahalli idarelerin demokratik kültüre katkısını artırmak,
- Mahalli idarelerin kendi aralarında ve merkezi idare ile işbirliği ve yardımlaşma imkanlarını geliştirmek,
- Halkın hizmetlere kolay ulaşımını ve sorunların mahallinde çözümünü sağlamak,

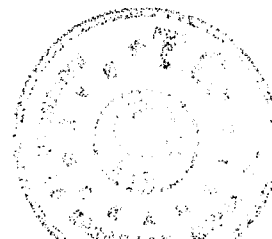
- Mahalli idarelerin hızlı karar alma ve uygulama yeteneklerini olumsuz yönde etkileyen vesayet uygulamalarını kaldırmak,
- İl özel idarelerini, halen çeşitli bakanlık ve genel müdürlük tarafından ayrı hiyerarşik düzenler içerisinde ve farklı önceliklere göre il genelinde (alan yönetimi halinde) yürütülen hizmetleri tek elden ve ilin gerçek önceliklerine göre yürütebilecek bir konuma getirmek,
- Yerel nitelikli hizmet gören bakanlık ve genel müdürlükler ile il özel idarelerinin yeniden yapılandırılması için görev, yetki ve teşkilat karmaşasına yol açmayacak bir geçiş dönemi sağlamak,
- Belediyeleri, mevcut ve artan sorunları ile başa çıkabilecek bir kapasiteye ulaştırmak,
- Köylerin sorunlarını, "il özel idareleri" ve "köylere hizmet götürme birlikleri" vasıtasıyla ve katılımcı bir anlayışla çözmek,
- Mahallelerin belediyelerle işbirliği ve yardımlaşma imkanını geliştirmektir.

Tasarı, **yedi bölümden** oluşmaktadır :

- Birinci Bölümde, tasarının amaç ve kapsamı,
- İkinci Bölümde, merkezi idare ile mahalli idareler arasında görev bölüşümü ve hizmet ilişkilerinin esasları ve yeniden yapılandırılacak bakanlık ve genel müdürlükler ile mahalli idarelere dair esaslar,
- Üçüncü Bölümde, İl Özel İdaresi Kanununa ilişkin düzenlemeler,
- Dördüncü Bölümde, Büyük şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun ile Belediye Kanununa ilişkin düzenlemeler,
- Beşinci Bölümde, mahalli idarelere ilişkin diğer mevzuata ilişkin düzenlemeler,
- Altıncı Bölümde, yürürlükten kaldırılan ve uygulanmayacak hükümler,
- Yedinci Bölümde, yürürlük ve yürütmeye ilişkin hükümler,

yer almaktadır.

Bütün bu düzenlemelerle aşağıdaki yenilikler getirilmektedir :

MERKEZİ İDAREYE AİT YENİLİKLER

- 1- Merkezi idare ile mahalli idareler arasında mahalli hizmetlerin, **“yerinden yönetim”** esasına uygun olarak yürütülmesini sağlayacak şekilde **“görev ve hizmet bölüşümü”** yapılmaktadır.

Bu bölümde merkezi idareye ;

- Adalet, güvenlik, savunma, dış politika, milli eğitim, gümrük, dış ticaret, koruyucu sağlık, aile planlaması, ana-çocuk sağlığı, nüfus, tapu ve kadastro, maliye, vergi ve genel bütçe uygulaması, sosyal güvenlik, sivil savunma ve din hizmetlerini yürütme,
- Ulusal veya bölgesel nitelikli hizmetleri yürütme,
- Kalkınma planı ve diğer ulusal ve bölgesel planları hazırlama ve uygulama,
- Hizmetlere ilişkin ulusal politikaları belirleme,
- Hizmetlere ve hizmetleri yürütecek personele ilişkin standartları belirleme,
- Hizmetlerin mevzuata, belirlenen politika ve standartlara uygun olarak yürütülmesini denetleme,
- Hizmetlerin koordinasyonunu sağlama,
- Hizmetlerle ilgili bilgi toplama, inceleme ve araştırma yapma, yenilikleri izleme,
- Mahalli idarelere rehberlik etme, eğitsel, teknik ve mali yardım yapma,

görevi verilmektedir.

- 2- Merkezi idare ile mahalli idareler arasındaki hizmet ilişkileri, **“idarenin bütünlüğü”** ilkesine uygun esaslara bağlanmaktadır.
- 3- Merkezi idarenin **% 85’lik kamu harcama payının, % 60’lara** çekilmesi öngörülmektedir.
- 4- Yerel nitelikli hizmet gören bakanlık ve genel müdürlüklerin **yeniden yapılanması** ve bu kuruluşlardan il özel idarelerine hizmetin gerektirdiği devirlerin yapılması esasa bağlanmaktadır.
- 5- Bakanlar Kurulu ve bakanlara, mahalli idareler üzerindeki vesayet yetkilerinin gerektirdiği karar, izin ve onay verme yetkilerini bakan, vali ve kaymakamlara **devretme** imkanı getirilmektedir.

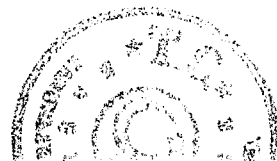
İL ÖZEL İDARELERİNE İLİŞKİN YENİLİKLER

A- Görev, Teşkilat ve Çalışma Esaslarına İlişkin Olanlar

- 1- İl özel idareleri, il genelinde **gerçek bir mahalli idare birimi olarak düzenlenmekte** ve halen çeşitli bakanlık ve genel müdürlükler tarafından ayrı hiyerarşik düzen içerisinde ve farklı önceliklere göre yürütülen yerel nitelikli imar, bayındırlık, alt yapı, tarım, hayvancılık, sağlık, sosyal yardım, çevre, ağaçlandırma, kültür, turizm, gençlik ve spor, eğitim fiziki altyapısı, ekonomi ve ticaret alanındaki hizmetleri tek elden ve ilin gerçek önceliklerine göre yürütebilecek bir konuma getirilmektedir.
- 2- İl genel meclisi, il ve ilçe belediye başkanlarının da katılımıyla **“il meclisi”** haline getirilmekte, il daimi encümeninin adı ise **“il encümeni”** olarak değiştirilmektedir.
- 3- İl özel idareleri, üstlendiği görevleri yürütebilecek **teşkilata** kavuşturulmakta ve teşkilatların il ihtiyaçlarına uyum sağlayacak esneklikte oluşturulması sağlanmaktadır. Ancak, yerel nitelikli hizmet gören bakanlık ve genel müdürlüklerin taşra teşkilatları kaldırılmadıkça aynı görevli özel idare teşkilatı kurulmaması hükme bağlanarak, teşkilat karmaşasına yol açmayacak bir geçiş dönemi sağlanmaktadır.
- 4- İl özel idarelerinin il ve ilçe teşkilatlarının kurumsallaşmasını sağlamak üzere **“Genel Sekreterlik”** müessesesi getirilmektedir.
- 5- İl özel idareleri, **il içindeki belediye ve köylere destek bir unsur** olarak düzenlenmektedir.
- 6- İl özel idareleri, **merkezi idarenin projelendirme ve yapım işlerinde yardımcı** konumuna getirilmektedir.
- 7- İl özel idarelerinin belediye ve köylerle ortak projelerin yürütülmesinde **işbirliği ve yardımlaşma** imkanı artırılmaktadır.
- 8- İl özel idarelerine, görev ve hizmetlerine yardımcı olmak üzere **“zabıta”** ve **“özel güvenlik”** teşkilatı kurma yetkileri verilmektedir.
- 9- İl özel idarelerinin yabancı ülke şehirleriyle **kardeş il** ilişkisi kurmaları esasa bağlanmaktadır.
- 10- İl özel idarelerine mevcut görevlerinin yanı sıra her türlü mahalli ve müşterek hizmeti yapabilme konusunda **genel yetki** verilmektedir.

B- Açıklık ve Katılıma İlişkin Olanlar

- 1- Kaymakamların, üniversitelerin ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarının, il meclisi ve meclis ihtisas komisyonu toplantılarına **fahri üye** olarak katılmaları sağlanmaktadır.

- 2- İlçelerde yatırım ve hizmetler konusunda görüş ve önerilerde bulunmak üzere kaymakamın başkanlığında, il meclisi üyeleri, belediye başkanları, köy ve mahalle muhtarları, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarının iştirakiyle **ilçe meclisleri** oluşturulmaktadır.

C) Mali Yapıya İlişkin Olanlar

- 1- İl özel idarelerinin **genel bütçe payı** % 1,70'den **% 5'e** çıkarılmakta ve % 20'ye çıkarılma konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.
- 2- İl özel idarelerinin genel bütçeden aldıkları payın **% 90'ının** il nüfusuna göre tüm özel idarelere, **% 10'unun** da kalkınma planlarının önceliklerine göre Devlet Planlama Teşkilatınca yönlendirme ve dengeli kalkınma aracı olarak kullanılması öngörülmektedir.
- 3- Belediye ve mücavir alan sınırları dışında **Hazinenin özel mülkiyetindeki arazilerin il özel idarelerine devri ve imarlı hale getirilmesi** öngörülmektedir.
- 4- Özel idare bütçelerinden diğer kamu kurum ve kuruluşları için **pay ayrılması** uygulaması kaldırılmaktadır.

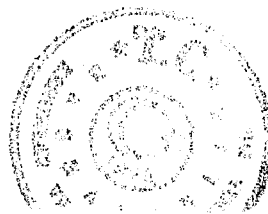
D) Özlük Haklarına İlişkin Olanlar

- 1- İl meclisi ve il encümeni üyelerinin **ödeneklerinin belirlenme usulü** kolaylaştırılmaktadır.
- 2- İl meclisi üyelerine **isteğe bağlı emeklilik hakkı** getirilmektedir. (Emekli Sandığı)
- 3- İl meclisi üyelerine **sağlık yardımı** imkanı getirilmektedir.

BELEDİYELERE İLİŞKİN DÜZENLEMELER

A- Görev, Teşkilat ve Çalışma Esaslarına İlişkin Olanlar

- 1- Büyük şehirlerle sınırdaş olan veya civarında bulunan belediye ve köylerin, **büyük şehirlerin bugünkü ve gelecekteki alan bütünlüğünü bozacak şekilde büyümelerini önlemek** amacıyla büyük şehir sınırları içine alınma imkanı getirilmektedir.
- 2- **2 ve 3 üncü sınıf gayri sıhhi müesseseleri** ruhsatlandırma yetkisi büyük şehir belediyelerinden alınarak büyük şehir ilçe belediyelerine verilmektedir.

- 3- **Gıda maddesi** üreten yerleri ruhsatlandırma ve denetleme konusunda belediyelere yetki verilmektedir.
- 4- Büyük şehir alt kademe belediyelerinin adı "**büyük şehir belde belediyesi**" olarak değiştirilmektedir.
- 5- Gıda maddesi üretenler de **dahil büyük şehir belediyelerinin gayri sıhhi müesseseler** ve çevre kirliliğini önleyici tedbirler alma konusundaki yetkileri artırılmaktadır.
- 6- Optimal hizmet alanı büyüklüğüne ulaşmak amacıyla belediye kurulması için gerekli nüfus 2000'den 5000'e, üniteler arası mesafe 5000 metreye çıkarılmaktadır.
- 7- Mahalle muhtarlarına belediye meclisi üyeliği sağlanmaktadır.
- 8- Belediye meclisi kararları mülki amirin tasdikine tabi olmaktan çıkarılmakta, bunun yerine mülki amire kararın tekrar görüşülmesini isteme ve yargı mercilerine götürme yetkisi verilmektedir.
- 9- Belediyelerin yabancı belediyelerle kardeş şehir ilişkisi kurma ve işbirliği-yardımlaşma esasları belirlenmektedir.
- 10-Belediyelere tüm kamu kurum ve kuruluşları ile doğrudan yazışma yapabilme yetkisi verilmektedir.
- 11-Belediye başkanlığı için 2 türlü seçim sistemi getirilmektedir.
- 12-Belediyelere, mahalle muhtarlarına yardımcı olma mecburiyeti getirilmektedir.
- 13-Hizmetin zorunlu kıldığı hallerde zorunlu mahalli idare birliği üyeliği getirilmekte ve mahalli idarelere ait vergi, harç, katılma payı ve benzerinin birlikler vasıtasıyla toplanması sağlanmaktadır.
- 14-Belediyelere mevcut görevlerinin yanı sıra her türlü mahalli ve müşterek hizmeti yapabilme konusunda genel yetki verilmektedir.

B-Açıklık ve Katılıma İlişkin Yenilikler

- 1- Vatandaşlara, belediyeden bilgi alma hakkı sağlanmaktadır.
- 2- Belde seçmenlerine, belediye meclis gündemine konu ekleme hakkı getirilmektedir.
- 3- Belediyelerde sivil toplum kuruluşlarının hizmetlere ilişkin görüş ve beklentilerini yansıtacağı "Gönüllü Kuruluşlar Meclisi" oluşturulmaktadır.
- 4- Kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarının, belediye meclisine ve meclis ihtisas komisyonlarına fahri üye olarak katılması sağlanmaktadır.

- 5- Belediye meclisi üyelerine meclisin toplantı halinde olmadığı zamanlarda da başkana "yazılı soru" sorabilme hakkı getirilmektedir.

C- Mali Yapıya İlişkin Olanlar

- 1- Belediyelerin genel bütçeden aldıkları pay % 6'dan % 10'a çıkarılmakta ve % 15'e çıkarılması konusunda Bakanlar Kuruluna yetki verilmektedir.
- 2- Belediye ve mücavir alan sınırları içinde Hazinenin özel mülkiyetindeki arazilerin belediyelere devri sağlanmaktadır.
- 3- Belediye bütçelerinden diğer kamu kurumu, kuruluş ve idareleri için pay ayrılması kaldırılmaktadır.
- 4- Belediyelerin genel bütçeden aldığı payın % 90'ının nüfusa göre tüm belediyelere, % 10'unun kalkınma planlarının hedeflerine ve dengeli kalkınma gereklerine göre Devlet Planlama Teşkilatınca belediyelere dağıtılması sağlanmaktadır.
- 5- İl özel idarelerinin bütçe giderlerinin % 10'unun belediyelere yardım için ayrılması öngörülmektedir.

D- Özlük Haklarına İlişkin Olanlar

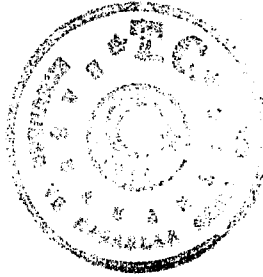
- 1- Belediye meclisi ve encümeni üyelerinin ödeneklerinin belirlenme usulü kolaylaştırılmaktadır.
- 2- Belediye meclisi üyelerine isteğe bağlı emeklilik hakkı getirilmektedir. (Emekli Sandığı)
- 3- Belediye başkanının ödenek ve özlük hakları esasa bağlanmaktadır.
- 4- Belediye başkanlarının tamamına yeşil pasaport verilmesi sağlanmaktadır.
- 5- Belediye meclis üyelerine sağlık yardımı getirilmektedir.

KÖY VE MAHALLELERE İLİŞKİN DÜZENLEMELER

- 1- İl özel idare bütçe giderlerinin % 10'unun ilçelerde köylerin iştirakiyle kaymakamların başkanlığında kurulacak "Köylere Hizmet Götürme Birliklerine" ayrılması sağlanmakta ve devlet-köylü işbirliği teşvik edilmektedir. Bu birliklerin meclisi ve encümeni köy muhtarlarından teşekkül edecektir.
- 2- İlçelerde yürütülecek hizmetlerle ilgili görüş ve önerilerde bulunmakla görevli ilçe meclislerine köy muhtarlarının da katılması öngörülmektedir.

- 12
- 3- Orman ürünlerinin satışından elde edilecek devlet gelirlerinin % 5'inin orman köylüsüne verilmesi öngörülmektedir.
 - 4- Mahalle muhtarlarının belediye meclisine üye olması sağlanmaktadır.
 - 5- Belediyelere, mahallelere yardımcı olma mecburiyeti getirilmektedir.

Tasarının kanunlaşmasıyla ülkemizde gerçek bir idari reform ve yapısal dönüşüm yolunda önemli bir mesafe alınmış olacaktır. Ancak, reform dinamik bir süreçtir. Sürecin tamamlanması, tasarıda öngörülen "görev bölüşümü"ne uygun olarak yerel nitelikli hizmet gören bakanlık ve genel müdürlüklerin yeniden yapılandırılmasına ve mahalli idarelere gerekli transferlerin yapılmasına bağlı olacaktır.

MADDE GEREKÇELERİ

Madde 1- Maddede Kanunun amacı, "Kamu hizmetlerinin yerinden yönetim, verimlilik, açıklık ve demokratik katılım ilkelerine uygun olarak yürütülmesini sağlamak üzere, merkezi idare ile mahalli idareler arasında görev bölüşümünün ve hizmet ilişkilerinin esaslarını belirlemek ve bu esaslara göre mahalli idarelerin yeniden yapılanmasını sağlamak" olarak belirtilmektedir.

Mevcut yapı içerisinde, merkezi idare ve mahalli idarelerin görev ve kaynak payları, bu ilkelere uygun hizmet üretimine elverişli değildir. Bu durum, Anayasanın ruhuna ve Ülkemizin de imzaladığı Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartına uygun düşmemektedir.

Madde 2- Kapsam maddesidir.

Madde 3- Birinci fıkrada, merkezi idareye ait görev ve hizmetler sayılmaktadır. Bu görev ve hizmetler; ulusal-bölgesel nitelikli olmaları, idarenin bütünlüğünün ve kamu düzeninin sağlanması, hizmetlerin koordineli yürütülmesi ve kaynakların etkin ve verimli kullanılması gibi gerekçelerle merkezi idareye verilmiştir.

İkinci fıkrada, mahalli idarelerin görevleri iki bend halinde düzenlenmektedir.

- (a) bendinde mahalli idarelere verilen mahalli nitelikli görevler ana başlıklar itibariyle sayılmakta ve ayrıntılı düzenlemeler kanunlara bırakılmaktadır.
- (b) bendinde mahalli idarelere hizmet yürütme konusunda "genel yetki" verilmektedir. Bu, ülkemizin de imzaladığı Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartının ruhuna uygun bir düzenlemedir.

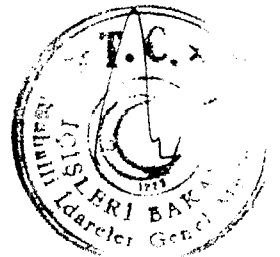
Madde 4- Maddede merkezi idare ve mahalli idarelerin hizmet yürütme esasları düzenlenmektedir.

Birinci fıkrada,, merkezi idareye ait esaslar beş bent halinde yer almaktadır. Bu düzenlemeler 3 üncü maddede merkezi idareye verilen görevleri açıklığa kavuşturucu ve tamamlayıcı niteliktedir.

(a) bendinde bakanlıklara mahalli idarelerin kendi sorumluluk alanlarına giren hizmetlerini koordine etme, (b) bendinde mahalli idarelere rehberlik ve yardım etme, (c) bendinde mahalli idareler tarafından yürütülen hizmetleri denetleme, (d) bendinde mahalli idarelere mali yardımda bulunma ve (e) bendinde "yetki devri" esasları düzenlenmektedir. Bu düzenlemeler, idarenin bütünlüğünü, etkin ve verimli çalışmasını sağlamaya yöneliktir.

İkinci fıkrada, mahalli idarelere ait hizmet esasları dört bend halinde düzenlenmektedir.

(a) bendinde mahalli idare hizmetlerinin mevzuata, kalkınma planlarının ilke ve hedeflerine ve bakanlıklarca belirlenecek politika ve standartlara uygun olarak yürütülmesi zorunlu kılınmakta, (b) bendinde mahalli idarelerin merkezi idare kuruluşları adına iş yapma ve onlara yardımcı olma esasları belirlenmekte, (c) bendinde mahalli idarelerin kendi aralarında işbirliği ve yardımlaşma esasları düzenlenmekte, (d) bendinde ise mahalli hizmetlerin yürütülmesinde açıklık ve katılımı sağlama ilkesi getirilmektedir.

Madde 5- Maddede il özel idarelerinin görevleri sayılmaktadır. Birinci fıkrada il özel idarelerine eğitim; sağlık ve sosyal yardım; gençlik, spor, kültür ve turizm; tarım, ekonomi ve ticaret; çevre, orman ve ağaçlandırma; imar, inşaat, bayındırlık ve altyapı konularında görevler verilmektedir.

Bu görevler halen çeşitli bakanlık ve genel müdürlük tarafından ayrı hiyerarşik düzenler içerisinde ve farklı önceliklere göre yürütülmektedir. Bu durum, etkin kaynak kullanımını ve hizmet verimliliğini olumsuz yönde etkilemektedir. Bu görevlerin il özel idarelerine verilmesiyle hizmetlerin, il genelinde tek elden ve ilin gerçek önceliklerine göre yürütülmesi sağlanmış olacaktır.

Görevlerin il özel idarelerine verilmesinin nedeni, halen bu hizmetlerin bakanlıklar ve genel müdürlüklerin taşra teşkilatları tarafından il genelinde yürütülüyor olmasıdır. Bu teşkilatların yeniden yapılanma sonucunda ortadan kalkacak olmaları nedeniyle ortaya çıkacak hizmet boşluğu ancak ilin tamamında görevli bir mahalli idare birimi olan il özel idaresi tarafından doldurulabilir.

Fıkrada il özel idaresine ait görevlerin ayrıntılı bir şekilde sayılmasının nedeni, merkezi idare kuruluşlarının hangi görevlerinin ortadan kalkacağını göstermek ve yeniden yapılanmanın dayanağını ortaya koymaktır.

İkinci fıkrada il özel idarelerinin görev ve hizmetlerini ilin ihtiyaç önceliklerine ve mali imkanlarına göre hazırlayacakları yıllık programlara göre yürütmeleri hükme bağlanmaktadır.

Madde 6- Madde ile il özel idarelerinin teşkilat yapısına ilişkin esaslar belirlenmektedir.

Buna göre il özel idareleri valinin emrinde görev yapacak genel sekreterin yönetiminde il düzeyinde müdürlük, ilçe düzeyinde şube müdürlüğü, bağlı işletmelerde işletme müdürlüğü, şefliği veya memurluğu şeklinde teşkilatlanacaktır. Ayrıca ilçelerde, hizmetleri kaymakam adına onun gözetim ve sorumluluğu altında yürütecek bir genel sekreter görev yapacaktır. İl ve ilçelerde genel sekreterlik müessesesi getirilmesinin nedeni, özel idarenin il ve ilçelerdeki hizmet birimlerinin (Eğitim, tarım, imar ve benzeri) düzenli bir şekilde çalışmasını sağlamaktır.

Söz konusu birimler verimlilik ve hizmet gereklerine göre il meclisinin kararı ile kurulabilecek, birleştirilebilecek veya kaldırılabilir. Bunun amacı, il özel idarelerinin kendi hizmet gereklerine göre teşkilatlanabilmesini sağlamaktır.

Bu teşkilatlanma, merkezi idare kuruluşlarının il ve ilçe teşkilatı kurma ihtiyacını kaldırarak ve mevcut birimlerinin de zaman içinde il özel idarelerinin hizmet birimi haline gelmesini kolaylaştıracaktır.

Maddede ayrıca il özel idare personelinin atanma usulü yerinden yönetim anlayışına uygun olarak düzenlenmekte ve genel sekreter olabilme şartları konunun önemine göre düzenlenmektedir.

Madde 7- Birinci fıkrada il özel idarelerinin ilçe teşkilatlarının görevleri sayılmaktadır.

İkinci fıkrada kaymakamın başkanlığında o ilçeden seçilen il meclisi üyeleri, belediye başkanları, köy ve mahalle muhtarları, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarının ve sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan ilçe meclisleri kurulması öngörülmektedir.

İlçe meclisleri, ilçe özel idarelerine ayrı tüzel kişilik verilmediğinden ve il özel idarelerinin de organları arasında sayılmadığından, sadece katılımcı yönetimi geliştirmek

amacıyla il özel idareleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarının yatırım ve hizmetleri konusunda görüş ve önerilerde bulunan bir meclis statüsünde değerlendirilmiştir.

/ Madde 8- Maddede il meclislerinin yapısı daha demokratik bir niteliğe kavuşturulmaktadır. Şöyle ki ;

- İl ve ilçe belediye başkanlarının il meclisine üye olmaları sayesinde, il genelinde yapılan hizmetler için işbirlikleri oluşturmak kolaylaşacak ve daha aktif bir koordinasyon sağlanacaktır.

- İl meclisi ihtisas komisyonlarının teşkilinde "temsilde adalet" ilkesine uygun bir düzenleme yapılmaktadır.

- Yönetimde katılımı sağlamak amacıyla, kaymakamlara, üniversite rektörlerine ve kamu kuruluşu niteliğindeki meslek kuruluşu başkanlarına, kendi görev ve faaliyet alanı ile ilgili konuların görüşüldüğü il meclisi ve ihtisas komisyonu toplantılarına katılma ve oy hakkı olmaksızın görüşlerini belirtme imkanı getirilmektedir.

- İl meclisi ve il encümeninin başkan ve üyeleri ile kaymakamlara ödenecek huzur hakkı ve ödeneklerin tespit yetkisi değişen şartlara bağlı olarak kanun değişikliğine gerek olmaksızın kolaylıkla belirlenebilmesi amacıyla İçişleri Bakanlığına verilmekte ve mükerrer ödemeyi önleyici tedbir getirilmektedir.

- İl meclisi üyelerine, yaptıkları görevin önemine paralel olarak devlet memurları gibi tedavi ve cenaze giderleri yardımından faydalanma imkanı getirilmektedir. Bu yardımdan üyelerin sadece kendileri yararlanacaktır.

/ Madde 9- Madde ile İl Özel İdaresi Kanununa maddeler eklenmektedir.

Ek Madde 5- İl özel idarelerinin bütçe gelirlerinin azami %10'luk kısmının, il sınırları içindeki mali gücü yetersiz belediyelerin hazırladığı hizmet ve yatırım projelerinin desteklenmesine ayrılmasının amacı; ilde mevcut mahalli idarelerin sorunlarının il düzeyinde çözümünü kolaylaştırmaktır.

Ek Madde 6- Düzenlemenin amacı, mülki amirler önderliğinde ve demokratik bir yapı içerisinde oluşturulan köylere hizmet götürme birlikleri vasıtasıyla köyleri desteklemektir. Çünkü, birlik meclisi ve encümeni 1580 sayılı Belediye Kanunun hükümlerince köylerin seçilmiş temsilcilerinden oluşmaktadır. Uygulamadaki örnekler dikkate alındığında, bu modelin köy ve köylü katılımını sağlamada ve kırsal projelerin verimli bir şekilde gerçekleştirilmesinde büyük fayda sağlayacağı düşünülmektedir.

Ek Madde 7- Madde ile il özel idarelerinin artan görev ve sorumlulukları dikkate alınarak emir ve yasakların uygulanmasını sağlamak ve hizmetlerin yürütülmesine yardımcı olmak üzere zabıta teşkilatı kurabilmelerine, bunların hizmetlerin gerektirdiği durumlarda il genel meclisinin kararı ile imar, çevre, turizm gibi konularda ihtisas kollarına ayrılabilmelerine imkan sağlanmaktadır.

Ek Madde 8- Maddede, il özel idarelerinin il sınırları içindeki tarihi eserleri, ören yerlerini, sit alanlarını, açık ve kapalı müzeleri, kültür ve tabiat varlıklarını, yönetimini üstlendikleri milli parkları, devlet üretme çiftlikleri ve haraları, taş ve kum ocakları ve benzeri yerlerin korunması amacıyla 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerin Sağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre özel güvenlik teşkilatı kurabilecekleri hükme bağlanmaktadır. Bununla, belirtilen yerlerin sabotaj, yangın, tahribat hırsızlık ve yağmalamalara karşı korunması amaçlanmaktadır.

16

Ek Madde 9- Madde ile il genel meclisi ve il daimi encümeninin isimlerinin "il meclisi" ve "il encümeni" olarak değişmesi sağlanmaktadır.

Madde 10- Madde ile İl Özel İdaresi Kanununa geçici maddeler eklenmektedir.

Ek Geçici Madde 1- Halen görevli olan bakanlık ve genel müdürlüklerin taşra birimleri kaldırılmadıkça il özel idarelerinin aynı görevi yapan ana hizmet birimlerinin kurulmaması hükmü getirilmektedir. Maddenin amacı, aynı görevi yapan iki hizmet biriminin ortaya çıkması sonucu muhtemel görev-yetki çatışmalarına ve gereksiz harcamalara yol açmamak ve sağlıklı bir geçiş dönemi tesis etmektir.

Ek Geçici Madde 2- İl özel idarelerine verilen görevlerin başka bir devlet birimince yapılmamasını amaçlayan madde, bir önceki maddede tamamlar niteliktedir.

Ek Geçici Madde 3- Maddede genel sekreter kadrosuna atama yapılincaya kadar bu görevin vali tarafından görevlendirilecek bir vali yardımcısı tarafından yürütülmesi hükmüne bağlanmak suretiyle, hizmetlerin aksamaması ve özel idarelerin yeniden yapılanma aşamasının sorunsuz bir şekilde geçirilmesi amaçlanmaktadır.

Ek Geçici madde 4- Maddeyle, yeniden yapılanma sonucu ihtiyaç duyulacak düzenlemelerin yapılabilmesi için il özel idarelerinin memur kadrolarında kazanılmış haklara zarar getirmeksizin gerekli değişiklikler yapma konusunda İçişleri Bakanlığına yetki verilmektedir.

Ek Geçici Madde 5- Madde ile bu Kanunda öngörülen köylere hizmet götürme birliklerinin kurulma işlemlerinin 3 ay içinde sonuçlandırılması hükmüne bağlanmaktadır.

Madde 11- Madde ile 3030 sayılı Kanunun 6 ncı maddesinin (A) fıkrasının (e) bendindeki 560 sayılı Kanun Hükmünde Karamame ile getirilen "gıda ile ilgili olanları hariç" ibaresi kaldırılarak 1 inci sınıf gayri sihhi müesseselerin açılış ve çalışma ruhsatlarının Büyük şehir belediyelerince verilmesi sağlanmakta, buna karşılık halen Büyük şehir belediyelerinin yetkisinde bulunan 2 nci ve 3 üncü sınıf gayri sihhi müesseselerin açılış ve faaliyetlerine ruhsat verme yetkisi büyük şehir ilçe veya belde belediyelerine bırakılmaktadır. Bununla, hizmette etkinlik amaçlanmaktadır.

Madde 12- Madde ile 3030 sayılı Kanuna maddeler eklenmektedir.

Ek Madde 1- Madde ile getirilen düzenlemelerin amacı, büyük şehirlerin hızlı nüfus artışı nedeniyle gittikçe artan önemi ve imar, çevre, ulaşım, şehirleşme ve benzeri konuların sadece bu günkü sınırlara göre değil, gelecekteki sınırlara ve büyüklüklere göre planlanıp yürütülme zorunluluğu karşısında, birbirlerine yakın durumda bulunan ve aslında daha geniş bir bütünlüğün parçası olan ayrı ünitelerin birleşmelerini kolaylaştırmak ve birbirleriyle uyumlu çalışmalarını sağlamaktır.

Maddede ayrıca, büyük şehir belediye sınırları içine alınan ilçe belediyelerinin "büyük şehir ilçe belediyesi", belde belediyelerinin "büyük şehir belde belediyesi" statüsüne dönüşmesi ve köylerin tüzel kişiliğinin kalkması hükmüne bağlanmaktadır. Belediye ve köylerin büyük şehir belediye sınırları içine alınmasının doğuracağı idari ve hukuki boşluğu ve sorunları çözmeye yönelik düzenlemeler getirilmektedir.

Ek Madde 2- Madde ile mevzuatta yer alan "büyük şehir alt kademe belediyesi" ibaresi, "büyük şehir belde belediyesi" olarak değiştirilmektedir.

17

Madde 13- Madde ile 1580 sayılı Belediye Kanununda yer alan 500 ve 2500 metre mesafeler 5000 metreye çıkarılmakta, 2000 nüfus şartı ise 5000 nüfus olarak değiştirilmektedir.

1580 sayılı Kanun 1930 yılında yürürlüğe girmiştir. Bu tarihlerde şehirleşme oranı henüz % 25 civarındadır. Geri kalan % 75'lik kırsal nüfusu barındıran alanlarda, o dönemde mevcut olan kısıtlı ulaşım imkanları, tarıma dayalı kapalı ekonomi, teknik ve teknolojik imkanların yok denecek kadar azlığı gibi etkenler nedeniyle belediye kurulması için öngörülen 2000 nüfus optimal büyüklüktü. Başta ulaşım imkanları olmak üzere, bazı faktörler nedeniyle, birkaç köyün birleşerek belediye kurmaları için öngörülen 500 metre mesafe ile köylerin ve köy kısımlarının bir belde sınırı içerisine alınması için öngörülen 2500 metre mesafe şartı da optimal bir uzaklıktı.

Günümüz Türkiye'sinde 1930'lu yıllardan oldukça farklı bir yapı oluşmuştur. Şehirleşme oranı % 75'ler seviyesine çıkmış, tarıma dayalı kapalı ekonomik yapı değişmiş, ulaşım imkanları artmış, coğrafi şartlar elverişli hale gelmiş, bilim ve teknoloji yaşamın her alanına girmiştir. Günümüzde 2000 nüfus ve 500 ile 2500 metrelik mesafeler artık optimal büyüklük ve uzaklık olmaktan çıkmıştır.

Bu itibarla, etkin hizmet üretimi ve verimli kaynak kullanımını sağlamak amacıyla belediye kurulması için gerekli nüfus miktarı 5000'e çıkarılmakta ve birden fazla ünite arasındaki 500 ve 2500 metrelik mesafeler 5000'e çıkarılmaktadır.

Madde 14- Tasarı ile mahalle muhtarlarının nüfusu en fazla olandan başlayarak belediye meclisine üye olmaları öngörüldüğünden, keyfi mahalleler kurmak suretiyle meclis üyeliğinin etkilenmesine fırsat vermemek amacıyla bu düzenleme yapılmıştır.

Madde 15- Birinci fıkrada gerçek ve tüzel kişilerin belediye karar ve toplantı zabıtlarını isteme hakkı düzenlenerek modern yönetim anlayışının önemli ilkelerinden biri olan "yönetimde şeffaflık" ilkesi ve "bilgi edinme hakkı" uygulamaya konmaktadır.

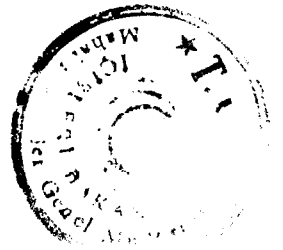
İkinci fıkrada belli oranda seçmenin yazılı olarak talep ettiği konuların ilk olağan belediye meclisi toplantısında görüşülmesi hükmü getirilmektedir. Türk idare sistemine hukuk ilkesi olarak ilk defa girecek olan böyle bir ilke yerel yönetimlerde katılımcılığı ve demokratikleşmeyi artıracaktır.

Üçüncü fıkrada yine yerel yönetimlerimizde demokratik katılımı daha ileri bir düzeye taşıyacak olan yeni bir ilke öngörülmektedir. Sivil toplum örgütleri, meslek teşekkülleri ve odaların görüşlerinin belediye karar alma sürecine yansıtılması amacıyla bir gönüllü kuruluşlar meclisi oluşturulmakta ve bu meclisin toplantılarında alınan kararların belediye başkanına ve belediye meclisine sunulması hükmüne bağlanmaktadır.

Madde 16- Madde ile Belediye Kanununun 15 inci maddesine bentler eklenmektedir.

82- 560 Sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine dair Kanun Hükmünde Kararname ile belediyelerden alınan "Gıda maddelerinin üretildiği, satıldığı ve muhafaza edildiği yerlerin sıhhi şartlara uygunluğunu denetlemek" yetkisi yeniden belediyelere verilmektedir. Bunun nedeni söz konusu hizmetlerin mahalli özelliğidir.

83- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğüne belirlenecek esaslara göre yeraltı sularının kullanılmasına izin verme ve denetleme yetkisi, belediyelere verilmektedir. Mahalli kaynakların en etkin biçimde kullanılmasını hedefleyen fıkra, bu kullanımların en yakın birimlerce denetlenmesini de hükmüne bağlamaktadır.

84- Belediyelere, afet hallerinde ilgili mülki amirliklerle koordinasyon halinde ilk müdahale ve yardım etme imkanı getirilmektedir. Afet dışındaki belediyelerin, afete uğrayan yerleşim birimlerine daha kolay yardım edebileceği düşünülerek diğer yerleşim birimleri de bu kapsama alınmıştır.

Madde 17- Birinci fıkra belediye meclisinin seçimini ve oluşumunu belirlemektedir. Fıkra ile katılımın artırılması ve belediye karar alma sürecinin daha demokratik bir yapıya kavuşturulması için belediye sınırları içinde bulunan mahallelerin nüfusu en fazla olandan başlamak üzere seçilmiş üye sayısının yarısı kadar mahalle muhtarından oluşması öngörülmektedir.

İkinci fıkroda kurulan ihtisas komisyonları sayesinde ön incelemeler yapılması imkanı doğacaktır. Bu yolla belediye meclislerinin daha sağlıklı ve etkin bir tarzda karar almaları sağlanmış olacaktır.

Üçüncü fıkroda belediye sınırları içinde bulunan kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarının ve üniversite rektörlerinin meclisin fahri üyesi olması öngörülmektedir. Fahri üyelerin katılımı sayesinde, belediye meclisinin bu üyelerin uzmanlığından yararlanarak daha isabetli karar alması hedeflenmektedir.

Dördüncü fıkroda belediye meclis üyelerinin ödenekleri düzenlenmektedir. Yürürlükte olan mevzuata göre nüfusu yetmiş binin altında olan belediyelerin meclis üyelerine katıldıkları meclis toplantıları için herhangi bir ödenek verilmemektedir. Fıkra ile belediye meclis üyeleri arasında nüfus kıstasından dolayı ortaya çıkan farklılıklar giderilmekte ve belediye meclis üyelerinin hepsine ödenek hakkı sağlanmaktadır.

Son fıkroda öngörülen belediye meclis üyelerine verilecek ödeneklerin, tedavi ve cenaze giderleri yardımlarının amacı bu kişilerin sosyal güvencelerinin sağlanmasıdır.

Madde 18- Meclis üyeleri , belediyeye ait işler hakkında mevcut duruma nazaran daha çabuk bilgi alabileceklerdir. Böylece belediye işlerinin yürütülmesinde daha hızlı ve şeffaf bir idare anlayışına kavuşulacaktır.

Madde 19- Madde ile, belediye meclisince alınan kararların 48 saat içinde mülki amire sunulması hükmü getirilmektedir. Mülki amirin hukuka ve kamu yararına aykırı gördüğü kararların belediye meclisinde yeniden görüşülmesini isteme ve belediye meclisinin de kararında ısrar etme hakları vardır. Israr neticesinde kesinleşen kararlara karşı mülki idare amiri idari yargıya başvurabilecektir. Madde, Anayasada ve yasalarda ifade edilen ve yönetimde bütünlük ilkesini hedefleyen yerel yönetimler üzerindeki vesayet denetiminin daha demokratik ve gerçeğe bir tarzda yürütülmesini amaçlamaktadır.

Maddede ayrıca, cadde, sokak, meydan, park ve benzeri yer ve tesislerin isim değişikliğine ilişkin belediye meclis kararlarının, üye tam sayısının asgari 2/3 ünün oyu ile alınması öngörülmektedir. Bunun gerekçesi, sık sık isim değişikliğini ve bunun yaratacağı ihtilaf ve kargaşayı önlemektir.

Madde 20- Değişiklikle, mevcut düzenlemedeki hukuki boşluklar doldurulmaktadır. Buna göre;

Belediye başkanının tutuklanması halinde başkan vekili seçimi konusunda herhangi bir hüküm yoktur. Değişiklikle, tutukluluk hali görevden uzaklaştırma haline paralel şekilde çözümlenmektedir.

Başkan veya başkan vekilini seçmek üzere toplanacak belediye meclisine kimin başkanlık edeceği konusundaki boşluk doldurulmaktadır. Bu durumlarda belediye meclisine,

1580 sayılı Belediye Kanununun 58 inci maddesi hükmünce seçilen meclis birinci başkan vekilinin, bulunmaması halinde ikinci başkan vekilinin başkanlık etmesi hükme bağlanmaktadır.

Mevcut düzenlemeye göre, boşalan belediye başkanlığı için meclis tarafından başkan ya da başkan vekili seçilmesi, katılan üyelerin salt çoğunluğunun oyu ile olmaktadır. Aday sayısının ikiden fazla olması halinde hiçbir üye (aday) salt çoğunluğun oyunu alamayabilmektedir. Bu durum, çözümsüzlüğe yol açmaktadır. Bunu aşmak için üçüncü tur oylamada, en çok oy alan üyenin başkan ya da başkan vekili seçilebilmesi hükme bağlanmaktadır. Üçüncü tur oylamada eşitlik olması halinde, eşit oy alanlar arasında kura çekilmesi kuralı getirilmektedir.

Mevcut düzenlemede, belediye meclisince başkan ya da başkan vekili seçilinceye kadar (on gün içinde), başkanlık görevini kimin yürüteceğine dair bir hüküm bulunmamaktadır. Bu durum, belediye hizmetlerinin aksamasına yol açmaktadır. Bunu önlemek amacıyla, bir süre için başkanlık görevinin, vali tarafından görevlendirilecek bir başkan vekili tarafından yürütülmesi hükme bağlanmaktadır. Bu, ayrıca meclisin feshi veya yeni seçim döneminin sona ermesi hallerinde de çözüm getirici bir düzenlemedir.

Madde 21- Madde ile getirilen en önemli yeniliklerden birisi, hizmetin zorunlu kıldığı durumlarda Bakanlar Kuruluna mahalli idarelerin birlik üyeliği konusunda resen karar alma yetkisi verilmesidir. Bu, özellikle belirli bir alan büyüklüğü ve bütünlüğü gerektiren hizmetlerde bazı mahalli idarelerin menfi tutumlarıyla rasyonel hizmet üretimini engelleme girişimini ortadan kaldırma amacı taşımaktadır.

İkinci yenilik ise, üye mahalli idarelerin birliğe devrettikleri hizmetlerle ilgili vergi, harç, katılım payı ve benzeri mali mükellefiyetler ile hizmet karşılığı ücret tahsil etme yetkilerinin birliğe intikalinin sağlanmasıdır. Bu, uygulamada çok ihtiyaç duyulan bir husustur. Örneğin, birkaç belediye ve köyün içme suyu ve kanalizasyon ihtiyacını sağlamak amacıyla kurulmuş bir birlik, çevre temizlik vergisi, su ve kanalizasyon harcamalarına katılma payları ve su satış ücretleri konusunda yetkisi olmadığı için bunları tahsil edememektedir. Ayrıca, üye mahalli idarelerde farklı kararlar verebilmektedir. Bu durum, söz konusu birliğin faaliyetlerini olumsuz etkilemektedir. Bu etki, özellikle dış krediyle işe başlamış ve vergi ve ücret tarifeleri konusunda belirli taahhütlerde bulunmuş birlikler için daha büyük olmaktadır.

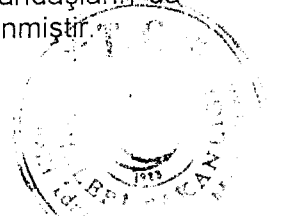
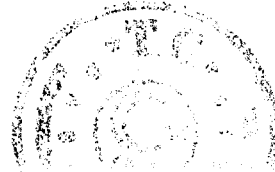
Madde ile getirilen bir başka düzenleme, birlik iştirak paylarını ödemeyen il özel idareleri ve belediyelerin bu borçlarının genel bütçe paylarından İller Bankası vasıtasıyla kesilerek tahsil edilmesidir. Bunun amacı, birlik faaliyetlerinin düzenli bir şekilde devamını sağlamaktır.

Madde 22- Madde ile Belediye Kanununa maddeler eklenmektedir.

Ek Madde 9- Madde ile belediyelerin mahalle muhtar ve ihtiyar heyetlerine yardım etmelerine ve onlardan yararlanabilmelerine imkan sağlanmaktadır.

Bilindiği gibi, mahalle muhtarlıkları hem mahalli nitelikte, hem de genel idare hizmetleri gören birimlerdir. Tüzel kişilikleri olmaması, ayrı bütçe ve mal varlıklarının da olmamasına neden olmaktadır.

Mahalle muhtarlarının 2108 sayılı Muhtar Ödenek ve Sosyal Güvenlik Yasası ve 4541 sayılı Şehir ve Kasabalarda Mahalle Muhtar ve İhtiyar Heyetleri Teşkiline Dair Kanun gereğince tahsil ettikleri harç ve gelirler, özellikle küçük yerlerde giderlerini karşılamaya yetmemektedir. Çoğu yerde hizmet binaları bulunmamaktadır. Bu durum, vatandaşların da mağduriyetine yol açmaktadır. Madde bu sıkıntıları gidermek amacıyla düzenlenmiştir.

Ek Madde 10- Madde ile belediyelere ve il özel idarelerine kardeş şehir ilişkisi içinde bulundukları veya sınırdaş oldukları yabancı ülke belediyeleri ve şehir yönetimleri ile; ortak sorunların çözümüne yardımcı olmak, karşılıklı işbirliğini geliştirmek ve ülke ve belde tanıtımına katkı sağlamak amacıyla altyapı, çevre, turizm, kültür, spor ve benzeri konularda ortak faaliyetler organize edebilmelerine, işbirliği ve yardımlaşma yapabilmelerine ve ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilmelerine imkan sağlanmaktadır. Bu hükümler aynı zamanda idari yapımızın, tarafı olduğumuz Avrupa Konseyi Sınırötesi İşbirliği Sözleşmesi ve üyelik süreci içinde bulunduğumuz Avrupa Birliğinin mahalli idarelerle ilgili düzenlemeleriyle uyumunu da gerçekleştirmektedir. Ancak konunun dış politika yönünden önemi dikkate alınarak uygulamanın Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca hazırlanacak bir yönetmelik esaslarına göre yürütülmesi hükme bağlanmaktadır.

Ek Madde 11- Madde halen Hazinesinin özel mülkiyetinde olup da kamu idarelerine tahsisli bulunmayan taşınmaz malların belediye ve özel idarelere devrine imkan sağlamaktadır. Böylece Hazine arazilerinin işgal edilmesini önlemek, düzenli imar uygulamaları yapmak ve Hazine ve mahalli idarelere kaynak yaratmak mümkün olacaktır.

Ek Madde 12- Madde ile belediye başkanlarının aylık ödenek ve diğer hakları düzenlenmektedir.

Bilindiği gibi Belediye Kanununda bu konuda herhangi bir düzenleme bulunmamaktadır. Uygulama genel olarak yargı kararları doğrultusunda Devlet memurlarına kıyasen yürütülmektedir.

Bu çerçevede başkan ödenekleri, uzun yıllar belediye meclislerince belirlenen miktarlar üzerinden ödenmiştir. Ancak, son yıllarda Genel Bütçe kanunlarına konulan hükümlerle bu konuda alt ve üst sınırı belirleme yetkisi İçişleri Bakanlığına verilmiştir. Bu durum, her yıl Bütçe Kanununa hüküm koymayı ve İçişleri Bakanlığı ve belediye meclislerince karar alınmasını zorunlu kılmaktadır.

Ödenekler konusunda bütçe kanunları ile her yıl yapılan düzenleme burada kalıcı bir şekilde düzenlenmekte ve belediye başkanlarının diğer hakları açıklığa kavuşturulmaktadır.

Ek Madde 13- Madde ile belediyeler tüm kamu kurum, kuruluş ve idareleriyle doğrudan yazışma yetkisini haiz olmaktadır.

Madde 23- 2380 sayılı Kanunun değişik 1 inci maddesinde yapılan değişikliklerle;

Belediyelerin mali yapılarının güçlendirilmesi ve 3030 sayılı Kanunla getirilen yüzde beşlik pay sebebiyle lüzumsuz büyük şehir belediyesi olma taleplerinin önlenmesi amacıyla, illerde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilatının yüzde beşi o ildeki belediyelere verilmektedir. Büyük şehir belediyelerinin kanuni paylarla ilgili hakları da korunmaktadır.

Ayrıca belediye ve il özel idarelerinin genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden aldıkları paylar belediyeler için yüzde 10'a, il özel idareleri için de yüzde 5'e çıkarılmakta, böylece bu idareler artan hizmet sorumluluklarına uygun gelirlere kavuşturulmaktadır. Bakanlar Kuruluna verilen bu payları sırasıyla yüzde 15'e ve yüzde 20'ye çıkarma yetkisi ile bu idarelerin zaman içinde artacak görevlerinin mali gereklerinin karşılanmasında esneklik getirilmektedir.

Bu payların yüzde 10'unun Devlet Planlama Teşkilatı tarafından belediye ve il özel idarelerinin yatırım projelerinin desteklenmesi amacıyla kullanılması esası getirilerek, kalkınma planlarının hedeflerinin gerçekleştirilmesine katkıda bulunulması sağlanmaktadır. Devlet Planlama Teşkilatı tarafından kullanılacak bu kaynak ülkemizde dengeli

kalkınmanın ve milli hedeflerle uyumlu mahalli projelerin gerçekleştirilmesini mümkün hale getirecektir.

Madde 24- 2972 sayılı Kanuna göre, belediye başkanlığı seçiminde "çoğunluk sistemi" uygulanmaktadır. Burada kastedilen çoğunluk nitelikli bir çoğunluk değildir. Yani, en çok oy alan adayın başkan seçildiği bir sistemdir.

Madde ile belediye başkanlığı seçiminde mutlak çoğunluk sistemi getirilmektedir. Buna göre, geçerli oyların yarısından fazlasını alan aday başkan seçilecektir. Birinci turda mutlak çoğunluk sağlanamazsa en çok oy alan iki aday ikinci tur seçimlere girecek ve oyların çoğunluğunu alan aday başkan seçilecektir.

Bu düzenleme hem belediye başkanlarının demokratik meşruiyetlerini pekiştirecek hem de arkalarındaki halk desteğinin daha geniş ve kuvvetli bir tabana oturmasını sağlayacaktır.

Madde 25- Madde ile nüfus artışına paralel olarak meclis üyesi seçilebilmek için gerekli nüfus miktarları artırılmaktadır. Ayrıca, il meclisine belediye başkanlarının da katılması böyle bir düzenlemeyi gerekli kılmaktadır. Böylece il meclisi üye sayılarındaki aşırı büyüme önlenmektedir.

Madde 26- Maddede 24 üncü maddede getirilen mutlak çoğunluk sisteminin uygulama esasları düzenlenmektedir.

Madde 27- Madde ile, il meclisi ve belediye meclisi üyeliklerine seçilenlerden daha önce sosyal güvenlik kuruluşlarınca aylık bağlanmamış olanların görevlerinin özelliği dikkate alınarak emekli kesenekleri ve kesenek karşılıklarını kendileri ödemek şartıyla Emekli Sandığına tabi olmalarına ve aynı görevlerdeki geçmiş çalışmalarını borçlanabilmelerine imkan sağlanmaktadır.

Madde 28- Madde ile İmar Kanununa bir madde eklenmektedir.

Ek Madde 2'de İmar Kanunu ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu ile belediye ve mücavir alan sınırları dışında valiliklere ve il idare kurullarına verilmiş görev ve yetkilerin il özel idarelerine devri hükme bağlanmakta ve yetkili organlar belediyelere kıyasen düzenlenmektedir.

Bu düzenleme ile yetkilerin yerinden yönetim anlayışının gereklerine uygun olarak, mahalli idareler tarafından kullanılması öngörülmektedir.

Madde 29- Madde ile, Devlet ormanlarına ait orman ürünlerinin satışından elde edilecek bedelin yüzde beşinin ürünün istihsal edildiği köyün bütçesine gelir kaydedilmesi öngörülmektedir. Böylece, demokratik katılımın en üst düzeyde gerçekleştiği, mahalli idarelerin ve demokrasinin temel birimleri olan, ancak görevlerine uygun gelirleri bulunmadığından idare yapımız içinde marjinalize olmuş görüntüsü veren köylerimiz yeni bir gelir kaynağına kavuşturulmakta, ormanların köylerimiz tarafından sahiplenilmesi ve korunması için de bir gerekçe oluşturulmaktadır.

Madde 30- 5682 sayılı Kanuna göre, sadece büyük şehir, il ve ilçe belediye başkanlarına görevleri süresince hususi damgalı pasaport verilebilmektedir. Bu durum, seçimle gelmiş ve statüleri aynı olan belediye başkanları arasında ayrıma neden olmaktadır. Bunu gidermek için madde ile, tüm belediye başkanlarına görevleri süresince hususi damgalı pasaport verilmesi imkanı getirilmektedir. Bu düzenleme halen Pasaport Kanununda zikredilmedikleri için emsalleri hususi damgalı pasaport aldıkları halde, bu haktan mahrum olan büyük şehir belde belediye başkanlarının mağduriyetini de gidermektedir.

Madde 31- Mahalli idarelerle ilgili getirilen yeni düzenlemelere paralel olarak maddenin (1) numaralı fıkrasında yürürlükten kaldırılan, (2) numaralı fıkrasında uygulanmayacak hükümler sayılmaktadır.

(1) numaralı fıkranın;

(a) bendinde yer alan ve "İl Özel İdare Müdürünü validen sonra özel idarenin en yetkili amiri olarak öngören" 3360 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 99 uncu maddesi uygulama imkanı kalmadığından,

(b) bendinde yer alan, belediyelere gelir durumlarına göre görev tasnifi yapan 1580 sayılı Kanunun 16 ncı maddesi günümüzde anlamsız hale geldiğinden, belediye bütçelerinin mülki amirce tasdikini düzenleyen aynı Kanunun 123 ve 124 üncü maddeleri yeni düzenleme ile uygulama imkanı kalmadığından,

(c) bendinde yer alan, büyük şehir belediyeleri bütçelerinin vali tarafından onaylamasını öngören 3030 sayılı Kanunun 20 nci maddesi yeni düzenleme ile uygulama imkanı kalmadığından,

(d) bendinde 2464 sayılı Kanunun; belediye bütçelerinden sosyal amaçlı kuruluşlar için zorunlu pay ayrılmasını öngören 103 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası, belediyelerin çevre temizlik vergisi hasılatından Çevre Kirliliğini Önleme Fonuna ve büyük şehir belediyelerine pay verilmesini öngören mükerrer 44 üncü maddesinin on üçüncü ve on dördüncü fıkraları ile büyük şehir belediyelerince tahsil edilen müze giriş ücretlerinin % 75'inin ilgili ilçe belediyelerine dağıtımını öngören mükerrer 97 nci maddesinin (a) fıkrasının üçüncü bendi belediyelerden diğer belediye ve kuruluşlar için pay ayrılması uygulamasına son vermek amacıyla,

(e) bendindeki hüküm, belediye ve özel idare bütçelerinden Beden Terbiyesi ve Spor İl Müdürlüklerine % 1 oranında pay ayrılması uygulamasına son vermek amacıyla,

(f) bendindeki hükümler, mahalli idareler bütçelerinden sosyal yardımlaşma vakıflarına % 2 nisbetinde pay verilmesi uygulamasına son vermek amacıyla,

(g) bendindeki hüküm, belediyelerce tahsil edilen emlak vergisi gelirlerinden il özel idareleri ve Büyük şehir belediyelerine pay verilmesi uygulamasına son vermek amacıyla,

(h) bendindeki hüküm, mahalli idareler bütçelerinden Sosyal Hizmetler Ve Çocuk Esirgeme Kurumuna pay verilmesi uygulamasına son vermek amacıyla,

yürürlükten kaldırılmaktadır. Çünkü, bu hizmetler aynı zamanda belediyeler ve il özel idareleri tarafından da yürütülen hizmetlerdir. Belediyeler ve il özel idareleri gelirlerinin büyük bir bölümünün genel bütçeden temin edildiği dikkate alındığında, başka kurumlar için bütçelerinden pay ayrılmasının anlamsızlığı görülecektir. Ayrıca, belediyeler ve il özel idarelerinin kendileri mali sıkıntı içindedir.

(2) numaralı fıkrada; 1593 sayılı Kanunun 271 ve 272 nci, 560 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 4, 5, 9, 10, 18 ve 21 inci, 3572 sayılı Kanunun 3 üncü ve 1380 sayılı Kanunun 3 ve 4 üncü maddeleri ile 167 sayılı Kanun, 3194 sayılı Kanun ve 3621 sayılı Kanunun bu Kanuna aykırı hükümlerinin uygulanmayacağı hükme bağlanmaktadır.

Geçici Madde 1- Maddede; yerel nitelikli hizmet gören bakanlık ve genel müdürlüklerin görev ve teşkilat kanunlarında, bu Kanunda merkezi idare ve mahalli idareler için öngörülen görev bölüşümü ve hizmet ilişkisi esaslarına uygun olarak bir yıl içinde değişiklikler yapılması ve bu kuruluşların yeniden yapılandırılmaları hükme bağlanmaktadır.

Bunun sonucunda da bu kuruluşlardan mahalli idarelere hizmetin gerektirdiği devirlerin (mal, personel, kadro, araç-gereç ve benzerleri) yapılması öngörülmektedir.

Maddenin ikinci fıkrası ile söz konusu bakanlık ve genel müdürlüklere, yeniden yapılanma sağlanıncaya kadar bu Kanunla il özel idarelerinin sorumluluğuna verilen hizmetleri, il özel idareleri adına yürütme sorumluluğu verilmektedir. Bu düzenleme, bu Kanunun 11 inci maddesi ve İl Özel İdaresi Kanununa eklenen ek geçici madde 1 hükmü ile birlikte değerlendirilmelidir. Bu düzenlemelerle, adı geçen bakanlık ve genel müdürlükler ile il özel idareleri arasında teşkilat karmaşasına yol açmayacak bir geçiş dönemi amaçlanmaktadır.

Geçici Madde 2- Maddede, Kanunda öngörülen yönetmeliklerin 6 ay içinde çıkarılması hükme bağlanmaktadır.

Madde 32- Yürürlük maddesidir.

Madde 33- Yürütme maddesidir.

CF 319

HÜKÜMETİN TEKLİFİ VE MECLİSİN

MERKEZİ İDARE İLE MAHALLİ İDARELER ARASINDA GÖREV BÖLÜŞÜMÜ VE HİZMET İLİŞKİLERİNİN ESASLARININ DÜZENLENMESİ VE ÇEŞİTLİ KANUNLARDA MAHALLİ İDARELERLE İLGİLİ DEĞİŞİKLİKLER YAPILMASI HAKKINDA KANUN TASARISI

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam

Amaç

(Tüm maddeleri büyük harflerle yazılmalı)

Madde 1- Bu Kanunun amacı, mahalli nitelikli kamu hizmetlerinin yerinden yönetim, verimlilik, açıklık ve demokratik katılım ilkelerine uygun olarak yürütülmesini sağlamak üzere, merkezi idare ve mahalli idareler arasındaki görev bölüşümü ve hizmet ilişkilerinin esaslarını belirlemek ve bu esaslara göre mahalli idarelerin yeniden yapılanmalarını sağlamaktır.

Kapsam

PDF

Madde 2- Bu Kanun, merkezi idare ile mahalli idarelerin görev, hizmet ve yeniden yapılanmalarına dair esasları ve çeşitli kanunlarda mahalli idarelerle ilgili yapılan değişiklik hükümlerini kapsar.

İKİNCİ BÖLÜM

Merkezi İdare ile Mahalli İdareler Arasında
Görev Bölüşümü ve Hizmet İlişkilerinin Esasları

Görev bölüşümü

Madde 3- Merkezi idareye ait görevler şunlardır:

- Adalet, güvenlik, savunma, dış politika, milli eğitim, koruyucu sağlık, aile planlaması ve ana çocuk sağlığı, gümrük, dış ticaret, nüfus, tapu ve kadastro, maliye, vergi ve genel bütçe uygulaması, sosyal güvenlik, sivil savunma ve din hizmetlerini yürütmek,
- Ulusal ve bölgesel nitelikli hizmetleri yerine getirmek,
- Beş yıllık kalkınma planları ile diğer ulusal ve bölgesel planları hazırlamak ve uygulanmasını sağlamak,
- Hizmetlere ilişkin ulusal politikaları belirlemek,
- Hizmetlere ve hizmetleri yürütecek personele ilişkin standartları belirlemek,
- Hizmetlerin mevzuata, belirlenen politika ve standartlara uygun olarak yürütülüp, yürütülmediğini denetlemek,
- Hizmetlerin koordinasyonunu sağlamak,
- Hizmetlerle ilgili bilgi toplamak, inceleme ve araştırma yapmak, yenilikleri izlemek,
- Mahalli idarelere rehberlik etmek, eğitsel, teknik ve mali yardım yapmak.

—Mahalli idarelere ait görevler şunlardır:

- Kanunla belirlenen esaslar çerçevesinde eğitim fiziki altyapısı, sağlık, sosyal yardım, gençlik, spor, kültür, turizm, tarım, hayvancılık, çevre, orman, ağaçlandırma, imar, bayındırlık, alt yapı, ekonomi ve ticaret alanlarında mahalli ve müşterek nitelikli hizmetleri yürütmek.

b) Asli görev ve hizmetlerinin yanı sıra, kanunların yasaklamadığı veya münhasıran başka idarelere vermediği mahalli ve müşterek nitelikli ihtiyaçları karşılamak amacıyla genel karar organlarının vereceği kararla her türlü hizmet ve faaliyette bulunabilmek.

Hizmet ilişkilerinin esasları

Madde 4- Merkezi idareye ait esaslar şunlardır:

a) Bakanlıklar, mahalli idarelerin kendi sorumluluk alanlarına giren hizmetlerinin koordinasyonunu sağlar. İl ve ilçelerde koordinasyon, vali ve kaymakamlar vasıtasıyla sağlanır.

b) Bakanlıklar, kendi sorumluluk alanlarına giren hizmetlerle ilgili konularda mahalli idarelere rehberlik eder, teknik destek sağlar ve personelinin eğitimine yardımcı olur. İçişleri Bakanlığı, diğer bakanlıklarla da işbirliği yaparak mahalli idareler personelinin eğitimini sağlar, gerektiğinde bu amaçla eğitim merkezleri kurar.

c) İçişleri Bakanlığı, mahalli idarelerin iş ve işlemlerinin mevzuata, kalkınma planlarının ilke ve hedeflerine ve merkezi idarece belirlenecek politika ve standartlara uygun olarak yürütülüp yürütülmediğini denetler ve teftiş eder. İlgili diğer bakanlıklar, bu idarelerin kendi sorumluluk alanlarına giren hizmet birimlerini ve faaliyetlerini denetler.

d) Merkezi idare; hizmet kapasitelerini artırmak ve bölgeler arasında dengeli kalkınmayı sağlamak amacıyla, mahalli idarelere nüfus durumlarına göre "genel amaçlı", kalkınma planlarının önceliklerine göre "özel amaçlı" mali yardım yapar.

e) Bakanlar Kurulu ve bakanlar, mahalli idarelerle ilgili olarak kanunlarla tanınmış vesayet yetkilerinin gerektirdiği karar, izin ve onay verme yetkilerini, sınırlarını ve kullanım esaslarını yazılı olarak açıkça belirlemek şartıyla bakan, vali ve kaymakamlara devredebilir. Ancak, yetki devri devredenin sorumluluğunu kaldırmaz.

Mahalli idarelere ait esaslar şunlardır:

Mahalli idareler;

a) Görev ve sorumluluk alanlarına giren hizmetleri mevzuata, kalkınma planlarının ilke ve hedeflerine ve bakanlıklarca belirlenecek politika ve standartlara uygun olarak yürütmek zorundadır.

b) Bakanlar Kurulunca yönetmelikle belirlenecek esaslar çerçevesinde, genel, katma ve özel bütçeli kuruluşların mahalli hizmetleri yürütmelerine yardımcı olmak amacıyla bu kuruluşlara bedelli veya bedelsiz olarak gayrimenkul temin edebilir, aynı yardım yapabilir, projelendirme, yapım, bakım ve onarım işlerini gerçekleştirebilir.

c) İçişleri Bakanlığınca yönetmelikle belirlenecek esaslar çerçevesinde; aynı ilde bulunan diğer mahalli idareler ve mahalli idare birlikleri ile ortak hizmetlerin yürütülmesinde işbirliği ve yardımlaşma yapabilir, karşılıklı mali yardımda bulunabilir.

d) Hizmetlere ilişkin kararların alınması, uygulanması ve denetlenmesi süreçlerinde açıklık ve katılımı sağlayıcı her türlü tedbiri almakla mükelleftir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İl Özel İdaresi Kanununa İlişkin Düzenlemeler

Madde 5- 13 Mart 1329 tarihli İl Özel İdaresi Kanununun 78 inci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve madde başlığı eklenmiştir.

"İl özel idarelerinin görevleri

Madde 78- İl özel idarelerinin görevleri şunlardır :

a) Eğitim hizmetlerine ilişkin görevleri

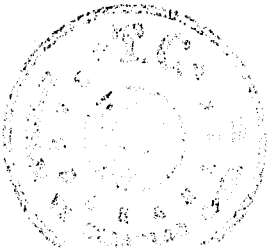
- 1- Okul öncesi eğitim, ilköğretim ve ortaöğretim okulları ile dengi meslek okullarının arsa ve binalarını temin etmek, yapım, bakım, onarım ve donatılarını sağlamak,
- 2- Milli Eğitim Bakanlığınca belirlenecek esaslara göre ve bu Bakanlığın izin ve denetimine tabi olarak meslek kursları, yetiştirici ve tamamlayıcı kurslar açmak,
- 3- Muhtaç öğrencilere yardımcı olmak, karşılıklı veya karşılıksız burs vermek, zorunlu temel eğitim öğrencilerinin okullara taşınmasına yardımcı olmak, bu konuda diğer mahalli idarelerle işbirliği yapmak.

b) Sağlık ve sosyal yardım hizmetlerine ilişkin görevleri

- 1- Sağlık Bakanlığınca belirlenecek standartlara göre hastane, dispanser, sağlık ocağı, sağlık evi gibi teşhis ve tedavi merkezleri ile acil yardım servisleri kurmak ve işletmek, çocuk yuvası, kreş, gündüz bakımevi, yetiştirme yurdu, huzurevi, aşevi ve benzeri yerler açmak, işletmek ve işlettmek, sağlık konusunda halkı eğitici faaliyetlerde bulunmak,
- 2- Belediye ve mücavir alan sınırları dışında gıda maddesi üretenler de dahil her türlü sıhhi ve gayri sıhhi müesseseye, belediye ve mücavir alan sınırları içinde (Büyük şehir belediyeleri hariç) 1 inci sınıf gayri sıhhi müesseselere açılış ve faaliyet izni vermek ve buraları denetlemek,
- 3- Özel kanun hükümleri saklı kalmak üzere içmece, ılıca, kaplıca ve termal tedavi merkezleri kurmak, işletmek, işlettmek, kurulmasına ve işletilmesine izin vermek,
- 4- Özürlüleri üretken hale getirici tedbirler almak, gerekli tesisleri kurmak, suç işlemiş çocukları topluma kazandırıcı faaliyetlerde bulunmak, fakir ve düşkünlere yardım etmek.

c) Gençlik, spor, kültür ve turizm hizmetlerine ilişkin görevleri

- 1- Sporun kitlelere yayılmasını sağlamak, her türlü gençlik ve spor faaliyetini düzenlemek, gençlik ve spor tesisi yapmak, işletmek, işlettmek, başarılı sporcuları, antrenörleri, kulüpleri ve gençlik-spor elemanlarını ödüllendirmek, gençlik ve spor araç, gereç ve malzemelerini yapmak, yaptırmak, satın almak ve kullanımlarına sunmak, sporcu sağlığı ve güvenliği ile ilgili tedbirleri almak ve gerekli işlemleri yapmak, özel kişi ve kuruluşlar tarafından açılacak gençlik ve spor tesisleriyle ilgili iş ve işlemleri yürütmek,
- 2- Milli ve yerel folklorun gelişmesini ve mahalli sanatçıları teşvik etmek, bunlarla ilgili eser ve dokümanları toplayıp arşivler oluşturmak, milli ve mahalli günlerin kutlanmasına yardımcı olmak,
- 3- Turizm bölge, alan ve merkezlerinin belirlenmesinde ve bu yerlerin imar planlarının hazırlanmasında görüş bildirmek.

d) Tarım, ekonomi ve ticaret hizmetlerine ilişkin görevleri

- 1- Tarımsal varlığın geliştirilmesine yönelik çalışmalar yapmak, bu konuda üreticilerle işbirliği yapmak, onlara yardımcı olmak ve eğitimlerini sağlamak; hastalık ve zararlılarla mücadele etmek; tohum temizleme ve ilaçlama tesisleri kurmak, işletmek ve işlettirmek; hayvan varlığının ıslahı ve geliştirilmesi amacıyla aşılama, tohumlama ve benzeri hizmetler yürütmek, gerekli tesisleri kurmak; örnek uygulama alanları oluşturmak ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığının izni ile devlete ait çiftlik ve haraların yönetimini üstlenmek,
- 2- Çayır, mer'a ve otlakları iyileştirmek, bakımlarını sağlamak, yenilerini meydana getirmek,
- 3- Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce belirlenecek esaslara göre baraj ve göletler yapmak, işletmek, bu konuda diğer kamu kurum ve kuruluşları ile işbirliği yapmak; belediye ve mücavir alan sınırları dışında yeraltı sularının kullanılmasına izin vermek ve tesislerini denetlemek,
- 4- İlgili mevzuat hükümlerine ve Tarım ve Köyişleri Bakanlığınca belirlenecek esaslara göre su ürünleri üretim yerlerine ruhsat vermek, faaliyetlerini denetlemek,
- 5- Ev ekonomisi çalışmalarını yürütmek; il içerisinde üretime dönük, kaynak ve istihdam yaratıcı özel ve kamu girişimlerini desteklemek ve bunlara katılmak; ilde üretilen ürünlerin değerlendirilmesine yönelik çalışmalar yapmak, gerekli tesisleri kurmak, bu amaçla resmi ve özel kuruluşlarla işbirliği yapmak; halka gelir getirici ve meslek edindirici kurslar açmak ve faaliyetler yürütmek, bu konuda diğer kuruluşlarla işbirliği yapmak; ilin ekonomik potansiyelinin değerlendirilmesi için çalışmalar yapmak, bu alanda gerekli envanterleri hazırlamak,
- 6- Sanayi ve Ticaret Bakanlığınca belirlenecek esaslara göre küçük sanayi siteleri ve organize sanayi bölgeleri kurmak, kurulmasına yardımcı olmak, bu konuda belediyelerle işbirliği yapmak; ticaret, sanayi, tarım ve hayvancılığı geliştirmek amacıyla panayır, sergi ve fuar kurulmasına yardımcı olmak, bu amaçla resmi ve özel kuruluşlarla işbirliği yapmak,
- 7- Özel kanun hükümleri saklı kalmak üzere memba suları ile içmeye, kullanmaya veya jeotermal olarak ısıtmaya mahsus sıcak ve soğuk maden sularının değerlendirilmesi için doğrudan veya ortaklık suretiyle tesisler kurmak, işletmek ve isteklilerine ihale etmek, bu alanda diğer mahalli idarelerle işbirliği yapmak,
- 8- İlgili mevzuata göre belediye ve mücavir alan sınırları dışında ölçü ve tartı aletlerinin muayene ve denetimini yapmak,
- 9- Hazinenin özel mülkiyetindeki, devletin hüküm ve tasarrufu altındaki ve orman sınırları içindeki yerlerde bulunanlar da dahil olmak üzere her türlü taş, kum, toprak ve benzeri ocakları ilgili mevzuat hükümlerine göre ruhsatlandırmak, denetlemek, gerektiğinde bizzat işletmek ve bunlarla ilgili resim ve harçları tahsil etmek,
- 10- Kooperatifçiliğin gelişmesini teşvik etmek.

e) Çevre, orman ve ağaçlandırma hizmetlerine ilişkin görevleri

- 1- İlgili mevzuat hükümlerine ve Çevre Bakanlığınca belirlenecek esaslara göre belediye ve mücavir alan sınırları dışında hava, su, toprak ve gürültü kirliliğini önleyici tedbirler almak, kirliliğe yol açan kaynakları denetlemek ve gerekli müeyyideleri uygulamak, su havzalarında koruma ve kullanma esaslarına uyulmasını sağlamak, çevre sağlığı yönünden zararlı olabilecek her türlü atığın toplanması, taşınması, değerlendirilmesi ve bertaraf edilmesi amacıyla diğer mahalli idareler ve gerçek ve tüzel kişilerle işbirliği yaparak ortak tesisler kurmak, kurdurmak, işletmek ve işlettirmek,

- 2- Belediye ve mücavir alan sınırları dışında halka açık piknik alanları, dinlenme yerleri ve rekreasyon alanları oluşturmak ve buraların düzenli ve temiz bir şekilde kullanılmasını sağlamak; halk sağlığı yönünden tehlikeli görünen bataklık ve su birikintilerini kurutmak, bu konuda diğer mahalli idarelerle işbirliği yapmak,
- 3- Erozyonla mücadele etmek, doğanın hayvan ve bitki varlığını zenginleştirici faaliyetler yürütmek; orman, koruluk ve fidanlıklar kurmak, halka ve kamu kuruluşlarına ücretli veya ücretsiz fidan sağlamak; ağaçlandırma çalışmaları yapmak, yabani ağaçları aşılayarak yararlı hale getirmek,
- 4- Nesli tükenmekte olan hayvanların korunması ve çoğaltılması için tedbirler almak ve av yasaklarının uygulanmasına yardımcı olmak, ilgili mevzuatta belirtilen esaslara göre gerektiğinde il sınırları içindeki milli parkların yönetimini üstlenmek,
- 5- Belediye ve mücavir alan sınırları dışında yangınla mücadele etmek, gerektiğinde itfaiye teşkilatı kurmak ve bu konuda belediye ve köylerle işbirliği ve yardımlaşmada bulunmak, mahalli mülki amirlerle işbirliği yapmak suretiyle sivil savunma hizmetlerinin yürütülmesine yardımcı olmak.

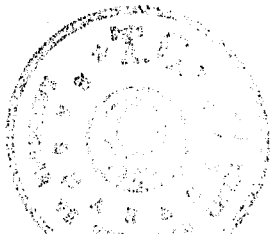
f) İmar hizmetlerine ilişkin görevleri

- 1- İmar mevzuatı hükümlerine göre belediye ve mücavir alan sınırları dışında nazım ve tatbikat imar planları yapmak ve uygulamak,
- 2- İlgili mevzuat hükümlerine göre köy yerleşim alanı planlarının hazırlanması ve uygulanmasını sağlamak, bu konuda köylere yardımcı olmak,
- 3- 3194 sayılı İmar Kanununun 27 nci maddesi hükmü saklı kalmak üzere belediye ve mücavir alan sınırları dışında bina yapımına ve büyük onarımına izin vermek, denetlemek ve tehlikeli durumda olan yapıları zararsız hale getirmek veya yıktırmak.

g) İnşaat, bayındırlık ve altyapı hizmetlerine ilişkin görevleri

- 1- Belediye ve mücavir alan sınırları dışında köy yolları, arazi yolları, yayla yolları, orman yolları ve tarihi ve turistik yerlere ulaşım yolları ile bu yollar üzerindeki köprü ve diğer sanat yapılarını yapmak, bunların bakım ve onarımlarını sağlamak ve bu yollar üzerine trafik işaret ve levhaları koymak,
- 2- Köylerle işbirliği yapmak suretiyle belediye ve mücavir alan sınırları dışındaki yerleşim birimlerine içme ve kullanma suyu temin etmek, kanalizasyon yapmak, tesislerin yapım, bakım ve onarımlarını sağlamak,
- 3- Belediye ve mücavir alan sınırları dışında iskele, barınak, rıhtım, mendirek ve ulaşım kanalları yapmak, yaptırmak, işletilmesini ve bakımlarını sağlamak, yakın sahiller arasında kayık, feribot ve benzeri taşıtları işletmek ve işlettirmek,
- 4- İlde afete uğrayanların geçici barındırılmaları ve zorunlu ihtiyaçlarının karşılanması ile ilgili tedbirler almak, bu konuda ilgili bakanlık ve kuruluşlarla işbirliği yapmak,
- 5- İlgili mevzuat hükümlerine ve Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünce belirlenecek esaslara göre il içerisindeki köylerin ve diğer yerleşim birimlerinin gerektiğinde toplulaştırılmasını sağlamak,
- 6- Talep edilmek ve ödenekleri aktarılacak şartıyla genel, katma ve özel bütçeli kuruluşların inşaat ve onarım işlerini yapmak veya yaptırmak.

İl özel idareleri, görev ve hizmetlerini ihtiyaç önceliklerine ve mali imkanlarına uygun olarak hazırlayacakları yıllık programlara göre yürütür.”

Madde 6 – İl Özel İdaresi Kanununun değişik 87 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

" Teşkilat, kadro ve personel

Madde 87- Vali, il özel idaresinin görev ve hizmetlerini özel idare teşkilatı ve merkezi idarenin ildeki teşkilatları vasıtasıyla yürütür.

Özel idare teşkilatının validen sonra en yetkili amiri genel sekreter olup, hizmetleri vali adına onun direktifi ve sorumluluğu altında yürütür. Valinin bulunmadığı zamanlarda il encümenine başkanlık eder. Genel sekreter olarak atanabilmek için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 87 nci maddesinde belirtilen kamu kurum ve kuruluşlarında 1 inci dereceli bir kadroda en az müdür unvanında 6 yıl görev yapmış olmak şarttır.

İlçelerde, il özel idarelerinin ilçe teşkilatı kurulur. İlçe teşkilatı kaymakama bağlı olup, kaymakam hizmetlerin yürütülmesinden valiye karşı sorumludur. Ayrıca, ilçelerde hizmetleri kaymakam adına onun direktifi ve sorumluluğu altında yürüten ilçe genel sekreteri görev yapar. İlçe genel sekreteri olarak atanabilmek için, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 87 nci maddesinde belirtilen kamu kurum ve kuruluşlarında 1 inci dereceli bir kadroda en az müdür unvanında 4 yıl görev yapmış olmak şarttır.

Hizmet birimleri il düzeyinde müdürlük, ilçe düzeyinde şube müdürlüğü, bağlı işletmelerde müdürlük, şeflik veya memurluk şeklinde kurulur ve bunların alt birimlerinin hangileri olacağı teşkilat şemalarında belirtilir.

Birimler, İçişleri Bakanlığınca belirlenecek esaslar çerçevesinde hizmet gerekleri ve tasarruf ilkelerine uygun olarak il meclisinin kararı ile kurulur, birleştirilir ve kaldırılır. İl özel idarelerinin teşkilat şemalarının bir örneği İçişleri Bakanlığına gönderilir.

Genel sekreter valinin teklifi üzerine İçişleri Bakanının onayı ile, il birim müdürleri genel sekreterin teklifi ve hizmet konusuna göre ilgili bakanlığın görüşü alınarak valinin onayı ile, diğer personel genel sekreterin teklifi üzerine valinin onayı ile atanır. İlçe personelinin atanmasında kaymakamın görüşü alınır. İl meclisinin ilk olağan toplantısında üyeler atamalar konusunda bilgilendirilir."

Madde 7- İl Özel İdaresi Kanununun değişik 100 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve madde başlığı eklenmiştir.

"İlçe teşkilatının görevleri ve ilçe meclisi

Madde 100- İlçe teşkilatının görevleri şunlardır:

- a) Özel idare ile ilgili görev ve hizmetleri ilçe düzeyinde yürütmek ve ilçede yapılacak özel idare yatırımlarını teklif etmek,
- b) Özel idare gelirlerini tahsil etmek, ilçeden yapılacak harcamaları yapmak,
- c) Yatırım plan ve programlarına esas olacak ilçe envanterini hazırlamak,
- d) İl özel idaresince verilen diğer görevleri yapmak.

İlçelerde, ilçe ile ilgili yatırım ve hizmetler hakkında il özel idareleri ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarına görüş ve önerilerde bulunmak üzere, kaymakamın (merkez ilçede vali veya görevlendireceği vali yardımcısının) başkanlığında, o ilçenin il meclisi üyeleri, belediye başkanları, köy ve mahalle muhtarları, kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşları ile sivil toplum kuruluşlarının temsilcilerinden oluşan ilçe meclisi kurulur. Vali ve kaymakamlar, ilçe

meclislerini oluşturmak ve çalışmalarını sağlamakla mükelleftir. İlçe meclisinin kuruluş ve çalışma esasları İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.”

Madde 8- İl Özel İdaresi Kanununun değişik 103 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve madde başlığı eklenmiştir.

“İl meclisi ve ihtisas komisyonları

Madde 103- İl özel idaresinin genel karar organı olan il meclisi, ilgili mevzuatta gösterilen esas ve usullere göre halk tarafından beş yıl süre için seçilmiş üyeler ile il ve ilçe belediye başkanlarından oluşur. Büyük şehir il merkezlerinde il meclisine sadece büyük şehir belediye başkanı iştirak eder.

İl meclisince, kanunların il özel idaresine görev olarak verdiği konularda ön incelemeye ihtiyaç duyulan hallerde ihtisas komisyonları kurulabilir. İhtisas komisyonları, her siyasi parti grubunun ve bağımsızların il meclisindeki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle teşkil edilir.

Kaymakamlar, üniversite rektörleri ve kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşlarının başkanları il meclisinin fahri üyesidir. Fahri üyeler veya temsilcileri, kendi faaliyet konuları ile ilgili meclis ve meclis ihtisas komisyonu toplantılarına katılıp görüşlerini belirtebilirler, ancak oy kullanamazlar.

İl meclisinin başkan ve üyelerine meclis toplantılarına fiilen katıldıkları her gün için, il encümeninin başkan ve üyeleri ile kaymakamlara ise aylık olarak İçişleri Bakanlığınca illerin nüfus durumlarına göre tespit edilecek miktarda ödenek verilir. İl meclisi toplantılarının devamı süresince, il encümeninin başkan ve üyelerine, yalnız il meclisi üyeleri için tespit edilen ödenek verilir. Fahri üyelere herhangi bir ödeme yapılmaz.

İl meclisi ve meclis ihtisas komisyonlarının çalışma esasları İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

İl meclisi üyelerinin kendileri, herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmamak şartıyla devlet memurları gibi tedavi ve cenaze giderleri yardımından faydalanır.”

Madde 9- İl Özel İdaresi Kanununa aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“Belediyelere yardım

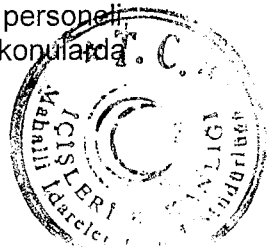
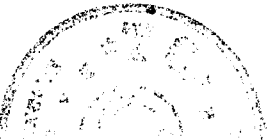
Ek Madde 5- İl özel idareleri bütçe giderlerinin azami % 10'u aynı il sınırları içindeki mali gücü yetersiz belediyelerin hizmet ve yatırım projelerini desteklemek amacıyla ayrılır. Bu madde gereğince yapılacak yardımlara dair esaslar il meclisince çıkarılacak yönetmelikle belirlenir.”

“Köylere yardım

Ek Madde 6- İl özel idareleri bütçe giderlerinin % 10'u köylere yardım için ayrılır. Bu ödenek, bağlı köylerin nüfusları toplamına göre ilçelere tahsis edilerek, merkez ilçelerde vali veya görevlendireceği vali yardımcısının, diğer ilçelerde kaymakamların başkanlığında 1580 sayılı Belediye Kanununun 133 üncü maddesine göre köylerin iştirakiyle kurulan “Köylere Hizmet Götürme Birlikleri”ne aktarılır. Bu takdirde köylere yardım, doğrudan il özel idaresi bütçesinden yapılır.”

“İl özel idaresi zabıtası

Ek Madde 7- İl özel idareleri, emir ve yasaklarının uygulanmasını sağlamak ve hizmetlerin yürütülmesine yardımcı olmak amacıyla zabıta teşkilatı kurabilir. Zabıta personeli hizmetlerin gerektirdiği durumlarda il meclisi kararıyla imar, çevre ve turizm gibi konularda ihtisas kollarına ayrılabilir.

Zabıta personelinin kılık, kıyafet ve çalışma esasları İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak yönetmelikle belirlenir."

"Özel güvenlik teşkilatı

Ek Madde 8- İl özel idareleri, il sınırları içindeki tarihi eserleri, ören yerlerini, sit alanlarını, açık ve kapalı müzeleri, kültür ve tabiat varlıklarını, yönetimini üstlendikleri milli parkları, devlet üretme çiftlikleri ve haraları, taş ve kum ocaklarını ve benzeri yerleri korumak amacıyla 2495 sayılı Bazı Kurum ve Kuruluşların Korunması ve Güvenliklerinin Sağlanması Hakkında Kanun hükümlerine göre özel güvenlik teşkilatı kurabilir."

"Değiştirilen ibareler

Ek Madde 9- Kanunlar ve diğer mevzuatta yer alan "il genel meclisi" ibaresi "il meclisi", "il daimi encümeni" ibaresi "il encümeni" olarak değiştirilmiştir."

Madde 10- İl Özel İdaresi Kanununa aşağıdaki geçici maddeler eklenmiştir.

"Ek Geçici Madde 1- Bu Kanun ile il özel idarelerine verilen görev ve hizmetleri halen yürütmekle görevli Bakanlık ve Genel Müdürlüklerin teşkilat kanunlarında değişiklik yapıp il ve ilçe teşkilatları kaldırılmadıkça il özel idarelerinin aynı görevli hizmet birimleri kurulmaz."

"Ek Geçici Madde 2- Bu Kanunla yeniden yapılandırılması öngörülen genel ve katma bütçeli idareler, il özel idarelerine verilen görev ve hizmet konularında bütçelerine yatırım ödeneği koyamazlar ve konulmuş bulunan ödenekleri il özel idarelerine aktarırlar."

"Ek Geçici Madde 3- Genel sekreter kadrosuna atama yapılınca kadar, bu görev vali tarafından görevlendirilen bir vali yardımcısı tarafından yürütülür."

"Ek Geçici Madde 4- İçişleri Bakanlığı, Devlet Personel Başkanlığının görüşünü almak suretiyle il özel idarelerinin mevcut kadrolarında bu Kanunda öngörülen teşkilatlanmanın gerektirdiği kadro ve unvan değişikliklerini yapmaya veya gerektiğinde bu kadroları iptal etmeye yetkilidir. Kadro ve görev unvanları değişenler veya kaldırılanlar yeni bir kadroya atanıncaya kadar eski durumlarına uygun işlerde görevlendirilebilirler. Bunların eski kadrolarına ait aylık, ek gösterge, her türlü zam ve tazminatları ile diğer özlük hakları (Merkezi İdare ile Mahalli İdareler Arasında Görev Bölüşümü ve Hizmet İlişkilerinin Esaslarının Düzenlenmesi ve Çeşitli Kanunlarda Mahalli İdarelerle İlgili Değişiklikler Yapılması Hakkında Kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 6 ayı geçmemek üzere) şahıslarına bağlı olarak devam eder. Ancak bunların atandıkları yeni kadrolarda kaldıkları sürece alacakları her türlü ödenek dahil maaşın net tutarı, eski kadrolarında en son ayda almış oldukları her türlü ödemeler dahil maaşının net tutarından az olduğu takdirde, bu durum giderilinceye kadar aradaki fark hiçbir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın tazminat olarak ödenir."

"Ek Geçici Madde 5- Ek 6 ncı maddede öngörülen köylere hizmet götürme birliklerinin kurulma işlemleri 3 ay içinde tamamlanır."

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde
Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun ile Belediye
Kanununa İlişkin Değişiklik Hükümleri

Madde 11- 27/6/1984 tarihli ve 3030 sayılı Büyük Şehir Belediyelerinin Yönetimi Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinin A fıkrasının değişik (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“e- Çevre sağlığı ve korunmasını sağlamak, 1 inci sınıf gayri sıhhi müesseselerin açılış ve çalışmalarına ruhsat vermek,”

Madde 12- 3030 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

“Büyük şehir sınırları içine alınma

Ek Madde 1- Büyük şehir belediyesi ile sınırdış olan veya büyük şehir mücavir alan sınırları içinde bulunan belediye ve köyler, meclislerinin ve büyük şehir belediye meclisinin kararı ve valinin teklifi üzerine İçişleri Bakanlığının kararı ile büyük şehir belediye sınırları içine alınabilir. Hizmetin zorunlu kılması halinde bu durumdaki belediye ve köyler Bakanlar Kurulunca resen dahi büyük şehir belediye sınırları içine alınabilir. İçişleri Bakanlığı veya Bakanlar Kurulunca alınan karar, ilk mahalli idareler genel seçim tarihinden itibaren hüküm ifade eder ve seçimler buraların yeni statülerine göre yapılır.

Büyük şehir belediye sınırları içine alınan ilçe belediyeleri büyük şehir ilçe belediyesi, belde belediyeleri büyük şehir belde belediyesi olur, köylerin tüzel kişiliği kalkar ve mahalle haline dönüşür.

Büyük şehir belediyesi sınırları içine alınma sonucu belde belediyesi statüsüne kavuşan belediyelerin hangi ilçelere veya tüzel kişiliği kalkan köylerin mahalle olarak hangi belediyelere bağlanacağı İçişleri Bakanlığınca belirlenir.

Büyük şehir belediye ve mücavir alan sınırları içinde büyük şehir ilçe veya belde belediyesi dışında müstakil belediye kurulamaz ve kurulmuş bulunan büyük şehir ilçe ve belde belediyeleri ve bunların bir kısmı büyük şehir belediyesinden ayrılarak müstakil belediye haline getirilemez.

Yukarıdaki hükümler gereğince tüzel kişiliği kalkan köylerin mal varlıkları, personeli, hak, alacak ve borçları, mahalle olarak bağlandıkları belediyelere intikal eder. Büyük şehir ilçe veya belde belediyesi statüsüne kavuşan belediyeler ile büyük şehir belediyesi arasında personel, araç-gereç, tesis, mal ve benzeri konulardaki devirler bu Kanunun geçici maddelerindeki hükümlere göre yapılır.”

“Değiştirilen ibare

Ek Madde 2- Kanunlarda ve diğer mevzuatta yer alan “büyük şehir alt kademe belediyesi” ibaresi “büyük şehir belde belediyesi” olarak değiştirilmiştir.”

Madde 13- 3/4/1930 tarihli ve 1580 sayılı Belediye Kanununun değişik 7 nci maddesinde yer alan 500 ve 2500 metre mesafeler 5000 metre, 2000 nüfus 5000 nüfus olarak değiştirilmiştir.”

Madde 14- 1580 sayılı Kanunun 8 inci maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Yeni mahalle kurulmasına dair kararlar, ilk mahalli idareler genel seçim tarihinde hüküm ifade eder ve buralarda mahalle muhtarlığı ve ihtiyar meclisi seçimi bu tarihte yapılır.”

Madde 15- 1580 sayılı Kanunun 13 üncü maddesine aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“Gerçek ve tüzel kişiler, belediye karar organlarının karar ve toplantı zabıtlarının kendilerini ilgilendiren kısımlarının suretlerini yazılı olarak isteme hakkına sahiptir. Bu taleplerin 1 ay içinde yerine getirilmesi zorunludur.”

“Belediyelerin nüfus durumları dikkate alınarak İçişleri Bakanlığınca tespit edilecek oranda belde seçmeninin yazılı olarak talep ettikleri konuların, ilk olağan belediye meclis-

toplantısında görüşülmesi zorunludur. Şu kadar ki, talep konularının belediye meclisinin görüşmeye yetkili olduğu hizmet konularından olması şarttır.”

“Beldelerde; yönetime katılımı sağlamak amacıyla dernekler, vakıflar, meslek teşekkülleri, odalar, sendikalar ve benzeri sivil toplum kuruluşlarının belde sorunları ve belediye hizmetleri ile ilgili görüş ve önerilerini dile getirecekleri “Gönüllü Kuruluşlar Meclisi” oluşturulur. Meclisin oluşturulması ve çalışmasının sağlanması konusunda belediye başkanı gerekli tedbirleri almakla mükelleftir. Meclisin oluşumu ve çalışma esasları İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir.”

Madde 16- 1580 sayılı Kanunun 15 inci maddesine aşağıdaki bentler eklenmiştir.

“82- Sağlık Bakanlığınca belirlenecek esaslara göre belediye ve mücavir alan sınırları içinde halkın yiyeceği ve içeceği gıda maddelerinin üretildiği, satıldığı ve muhafaza edildiği yerler de dahil sıhhi işyerleri ve 2 nci ve 3 üncü sınıf gayri sıhhi müesseselerin açılış ve faaliyetlerine izin vermek, denetlemek,”

“83- İlgili mevzuat hükümlerine ve Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğünce belirlenecek esaslara göre belediye ve mücavir alan sınırları içinde yeraltı sularının kullanılmasına izin vermek ve tesislerini denetlemek,”

“84- Afet hallerinde mahalli mülki amir ile işbirliği yapmak suretiyle kurtarma ve ilk yardım hizmetlerinde bulunmak, afetzedelere yardımcı olmak ve gerektiğinde afete uğrayan diğer belde ve köylere yardım etmek.”

Madde 17- 1580 sayılı Kanunun 20 nci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Belediye meclisi

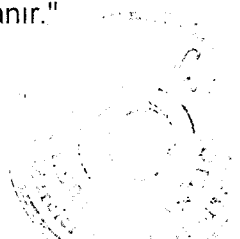
Madde 20- Belediyelerin genel karar organı olan belediye meclisi, ilgili mevzuatta gösterilen esas ve usullere göre halk tarafından 5 yıl süre için seçilmiş üyeler ile belediye sınırları içerisinde bulunan mahallelerin nüfusu en fazla olandan başlamak üzere seçilmiş üye sayısının yarısı kadar mahalle muhtarından oluşur.

Belediye meclisince, kanunların belediyelere görev olarak verdiği konularda ön incelemeye ihtiyaç duyulan hallerde ihtisas komisyonları kurulabilir. İhtisas komisyonları, her siyasi parti grubunun ve bağımsız üyelerin belediye meclisindeki üye sayısının meclis üye tam sayısına oranlanması suretiyle teşkil edilir.

Belediye sınırları içerisinde bulunan sanayi, ticaret, esnaf ve sanatkarlar, mimar ve mühendisler, şehir plancıları ve tabipler odası başkanları ile baro başkanları ve üniversite rektörleri belediye meclisinin fahri üyesidir. Fahri üyeler veya temsilcileri, kendi faaliyet konuları ile ilgili meclis ve meclis ihtisas komisyonu toplantılarına katılıp görüşlerini belirtebilir, ancak oy kullanamazlar.

Belediye meclis üyelerine, meclis toplantılarına fiilen katıldıkları her gün için İçişleri Bakanlığınca belediyelerin nüfus ve statülerine göre tespit edilecek miktarda ödenek verilir. Meclis çalışmaları süresince encümen üyelerine, meclis toplantılarına fiilen katıldıkları her gün için sadece meclis üyelerine ödenen ödenek verilir, ayrıca encümen toplantıları için ödenek verilmez. Fahri üyelere herhangi bir ödeme yapılmaz.

Belediye meclis üyelerinin kendileri, herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tabi olmamak şartıyla, devlet memurları gibi tedavi ve cenaze giderleri yardımından faydalanır.”

Madde 18- 1580 sayılı Kanunun 64 üncü maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

"Meclis üyeleri belediyeye ait işler hakkında başkana meclisin toplantı halinde olmadığı zamanlarda da yazılı soru sorabilirler. Başkan veya birinci fıkraya göre memur edeceği görevli, bu sorulara en geç 1 ay içinde yazılı olarak cevap vermekle yükümlüdür."

Madde 19- 1580 sayılı Kanunun 71 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Kararların mülki amire verilmesi

Madde 71- Belediye meclisince alınan kararlar, 48 saat içinde mahallin en büyük mülki amirine verilir. Mülki amir, yedi gün içinde hukuka veya kamu yararına aykırı gördüğü kararların belediye meclisinde tekrar görüşülmesini isteyebilir. Bu süre içerisinde tekrar görüşülmesi istenilmeyen veya istenip de belediye meclisince ısrar edilen kararlar kesinleşir. Mülki amir, ısrar neticesinde kesinleşen kararlara karşı 73 üncü maddede belirtilen alakadarlar gibi 10 gün içinde itiraz edebilir. 73 ve 74 üncü maddeler hükümleri saklıdır.

Cadde, sokak, meydan, park ve benzeri yer ve tesislerin isimlerinin değiştirilmesine dair belediye meclisi kararlarının üye tam sayısının en az 2/3 ünün oyu ile alınması şarttır."

Madde 20- 1580 sayılı Kanunun değişik 93 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Belediye başkanlığının boşaldığı veya başkanın görevden uzaklaştırıldığı ya da tutuklandığı hallerde belediye meclisinin on gün içinde toplanması vali tarafından sağlanır. Meclis birinci başkan vekilinin, onun bulunmaması halinde ikinci başkan vekilinin başkanlığında toplanacak meclis, üyeleri arasından gizli oyla ve salt çoğunlukla, belediye başkanlığının boşalması halinde bir başkan, başkanın görevden uzaklaştırılması ya da tutuklanması halinde ise bir başkan vekili seçer. İlk iki oylamada salt çoğunluk sağlanamazsa, üçüncü oylamada en çok oy alan başkan ya da başkan vekili seçilir. Üçüncü oylamada oylarda eşitlik çıkması halinde eşit oy alanlar arasında kura çekilir. Yeni seçilen başkanın görev süresi, yerine seçildiği başkanın görev süresi ile sınırlıdır; başkan vekili, yeni başkan seçilinceye veya görevden uzaklaştırılmış ya da tutuklanmış olan başkan görevine dönünceye kadar görev yapar. Başkan veya başkan vekili seçilinceye kadar belediye başkanlığı görevi, vali tarafından görevlendirilecek geçici başkan vekili tarafından yürütülür."

Madde 21- 1580 sayılı Kanunun 133 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 133- Mahalli idareler, görev alanlarına giren hizmetlerden bir veya bir kaçının müştereken görülmesi amacıyla kendi aralarında Bakanlar Kurulu izni ile birlik kurabilir. Hizmetlerin zorunlu kıldığı durumlarda Bakanlar Kurulu, mahalli idarelerin birliklere üyeliğini resen de kararlaştırabilir.

Üye mahalli idarelerin, birliğe devrettikleri hizmetlerle ilgili vergi, harç, katılım payı ve benzeri mali mükellefiyetler ile hizmet karşılığı ücret tahsil etme yetkileri birliğe intikal eder. Bu intikalin hangi tarihte olacağı birlik nizamnamesinde belirtilir.

Üye mahalli idarelerce birlik iştirak paylarının ödenmemesi halinde, bu paylar birlik merkezinin bulunduğu il valisinin talebi üzerine İller Bankasınca bu idarelerin genel bütçe paylarından kesilir ve birlik hesabına gönderilir."

Madde 22- 1580 sayılı Kanuna aşağıdaki maddeler eklenmiştir.

"Mahallelere yardım

Ek Madde 9- Belediyeler, mahalle muhtar ve ihtiyar heyetlerinin görevlerini yapmaya yardımcı olur, belediye hizmetlerinin görülmesinde onlardan yararlanır. Bu amaçla belediye bütçelerine ödenek konulur. Bu madde gereğince yapılacak yardımın esas ve usulleri belediye meclisince 6 ay içinde çıkarılacak bir yönetmelikle düzenlenir."

"Yurt dışı ilişkileri

Ek Madde 10- Belediyeler ve il özel idareleri, kardeş şehir veya kardeş il ilişkisi içinde bulundukları veya sınırdaş oldukları yabancı ülke belediyeleri ve şehir yönetimleri ile ortak sorunların çözümüne yardımcı olmak, karşılıklı işbirliğini geliştirmek, ülke ve belde tanıtımına katkı sağlamak amacıyla alt yapı, çevre, turizm, kültür ve spor konuları ile afet hallerinde ortak faaliyetler organize edebilir, işbirliği ve yardımlaşma yapabilir, ortak hizmet projeleri gerçekleştirebilir.

Kardeş şehir veya kardeş il ilişkisi kurulması ve bu madde gereğince yapılacak işbirliği ve yardımlaşma esasları Dışişleri Bakanlığının görüşü alınarak İçişleri Bakanlığınca çıkarılacak bir yönetmelikle tespit edilir."

"Hazine arazilerinin devri

Ek Madde 11- Hazinenin özel mülkiyetinde olup da kamu idarelerine tahsisli bulunmayan taşınmaz mallar; belediye ve valiliğin teklifi, Maliye Bakanlığının onayı ile belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeye, bu sınırlar dışında il özel idaresine devredilir.

Bu yolla belediyeler ve il özel idareleri adına tescil edilen taşınmazlar imarlı hale getirilmek suretiyle değerlendirilir. Bunların üçüncü kişilere satışından, kiralanmasından veya üzerinde mülkiyetin gayri ayni hak tesisinden elde edilecek her türlü ayni ve nakdi tahsilatın % 50'si Hazineye devredilir."

"Belediye başkanlarının özlük hakları

Ek Madde 12- Belediye başkanlarına, İçişleri Bakanlığınca belediyelerin statü ve nüfuslarına göre tespit edilecek en az ve en çok sınırlar arasında olmak üzere belediye meclisince belirlenecek miktarda aylık ödenek verilir. Ödeneklerin hesaplanmasında son yapılan resmi nüfus sayımı sonuçları esas alınır.

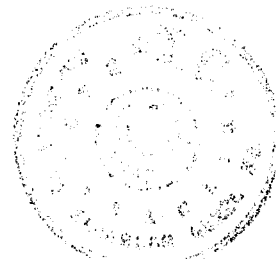
Ödenekler her ayın sonunda ödenir. Görevli ayrılışlarda, yıllık ve sağlık izinlerinde ödeneklerinin ödenmesine devam edilir.

Belediye başkan vekiline, vekaleten görev yaptığı günler için başkanın aylık ödeneğinin yarısı üzerinden gün hesabıyla ödeme yapılır.

Başkanın sağlık izni ve sağlık raporları ile kendisinin, eşinin veya bakmakla yükümlü olduğu ana, baba ve çocuklarının tedavilerinde devlet memurlarına uygulanan hükümler tatbik edilir."

"Yazışma yetkisi

Ek Madde 13- Belediyeler, tüm kamu kurum, kuruluş ve idareleri ile doğrudan yazışma yetkisine sahiptir."

BEŞİNCİ BÖLÜM

Diğer Kanunlara İlişkin Değişiklik Hükümleri

Madde 23- 2/2/1981 tarihli ve 2380 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanunun değişik 1 inci maddesi başlığı ile birlikte aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"İl özel idareleri ve belediyeler genel bütçe vergi gelirleri payı

Madde 1- İllerde yapılan genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamının % 5'i o ilde mevcut belediyelere nüfuslarına göre verilir. Büyük şehir belediyelerinin olduğu illerde, 3030 sayılı Kanunun 18 inci maddesinin (b) fıkrası hükmünce büyük şehir belediyelerine verilen miktar, % 5'lik pay tutarından düşüldükten sonra bakiyesi büyük şehir sınırları dışındaki belediyelere nüfuslarına göre verilir. Bu fıkra gereğince belediyelere verilecek payların ödeme şekli Maliye Bakanlığınca belirlenir.

Genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı üzerinden belediyelere % 10, il özel idarelerine % 5 nispetinde pay verilir. Bakanlar Kurulu belediyeler payını % 15 nispetine, il özel idareleri payını % 20 nispetine çıkarmaya yetkilidir. Genel bütçe vergi gelirleri tahsilat toplamı, birinci fıkra gereğince ayrılan belediye payları düşülmek suretiyle bulunur.

Bu paylar, gelir saymanları tarafından aylık olarak hesaplanıp tahsil edilen ayı takip eden ay sonuna kadar İçişleri Bakanlığı emrinde ayrı ayrı hesaplara kaydolunmak üzere İller Bankasına yatırılır. İller Bankasında her ay sonuna kadar toplanan payların % 90'lık kısımları, Banka tarafından İçişleri Bakanlığınca bildirilecek son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre belediyelere ve il özel idarelerine dağıtılır.

Payların % 10'luk kısımları ise, Bankada özel bir hesapta tutulur ve bölgeler arası dengesizliği gidermek ve kalkınma planlarının hedeflerini gerçekleştirmek amacıyla Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı tarafından belediye ve il özel idarelerinin yatırım projelerini desteklemek amacıyla kullanılır. Bu fıkra gereğince yapılacak yardımların uygulama esasları Bakanlar Kurulunca çıkarılacak bir yönetmelikle belirlenir."

Madde 24- 18/1/1984 tarihli ve 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun 2 nci maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

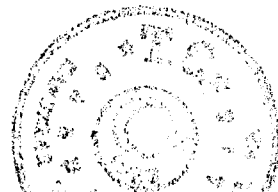
"İl meclisi ve belediye meclisi üyelikleri için yapılan seçimlerde, onda birlik baraj uygulamalı nispi temsil sistemi, belediye başkanlığı seçiminde ise mutlak çoğunluk sistemi uygulanır."

Madde 25- 2972 sayılı Kanunun 5 inci maddesinin (a) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"a) il meclisi üyelikleri için son genel nüfus sayımı sonuçlarına göre :

Nüfusu 30.000'e kadar olan ilçelerde	2
Nüfusu 30.001'den 60.000'e kadar olan ilçelerde	3
Nüfusu 60.001'den 100.000'e kadar olan ilçelerde	4
Nüfusu 100.001'den 200.000'e kadar olan ilçelerde	5

asıl üyelik ve aynı miktarda yedek üyelik hesaplanır.

Nüfusu 200.000'den yukarı ilçelerde fazla her 100.000 nüfus için bir asıl, bir yedek üye ilave olunur. Nüfusun 100.000'e bölünmesi hesabında artık sayı 50.000'den az olursa hesaba katılmaz, 50.000 (dahil)'den fazla olursa artık sayıya bir asıl, bir yedek üyelik hesap edilir."

Madde 26- 2972 sayılı Kanunun 22 nci maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

"Madde 22- Sandık kurullarınca gönderilen belediye başkanı seçimlerine ilişkin tutanakların, ilçe seçim kurulu tarafından birleştirilmesi neticesinde geçerli oyların yaridan fazlasını alan aday başkanlığa seçilmiş olur.

Büyük şehir belediye başkanı seçimlerine ilişkin ilçe birleştirme tutanakları ilçelerden il seçim kuruluna gönderilir. İl seçim kurulu tarafından bu tutanakların birleştirilmesi neticesinde geçerli oyların yaridan fazlasını alan aday, büyük şehir belediye başkanlığına seçilmiş olur.

Seçimlerde, belediye başkan adaylarından hiçbirisi geçerli oyların yaridan fazlasını alamamışsa, seçimi takip eden ilk pazar günü ilk seçimde en çok oy almış iki aday arasında yeniden seçim yapılır. Seçim tutanaklarının birinci ve ikinci fıkralar hükümlerince birleştirilmesi neticesinde geçerli oyların çoğunluğunu alan aday belediye başkanlığına seçilir."

Madde 27- 8/6/1949 tarihli ve 5434 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Emekli Sandığı Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Ek Madde 73- İl meclisi ve belediye meclisi üyeliklerine seçilenler, sosyal güvenlik kuruluşlarından aylık bağlanmamış olmak şartıyla, yazılı olarak Sandığa müracaat ettikleri tarihi izleyen aybaşından itibaren Sandıkla ilgilendirilir. Bunların diğer sosyal güvenlik kurumları ile olan ilgileri kesilir. Emekli kesenekleri ve kurum karşılıklarının tamamı kendileri tarafından her ay Sandığa yatırılır. Emekli kesenek ve kurum karşılıkları yatırılmayan veya eksik yatırılan aylar hizmetten sayılmaz.

Bu kişilerin sosyal güvenlik kurumlarınca aylık bağlanmasında dikkate alınmamış veya herhangi bir nedenle hizmetten sayılmamış geçmişte il meclisi veya belediye meclisi üyesi olarak yaptıkları hizmet süreleri, Merkezi İdare ile Mahalli İdareler Arasında Görev Bölüşümü ve Hizmet İlişkilerinin Esaslarının Düzenlenmesi ve Çeşitli Kanunlarda Mahalli İdarelerle İlgili Değişiklikler Yapılması Hakkında Kanunun yayım tarihini takip eden üç ay içinde Sandığa müracaat etmeleri ve borçlanma işleminin yapıldığı tarihteki katsayılar ve emekli keseneğine esas aylığın hesabına ait diğer unsurlar ile kesenek ve karşılık oranları esas alınmak suretiyle hesaplanacak kesenek ve karşılıklarını defaten ödemeleri halinde bu süreleri hizmetten sayılır. "

Madde 28- 3/5/1985 tarihli ve 3194 sayılı İmar Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Ek Madde 2- Bu Kanun ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu ile belediye ve mücavir alan sınırları dışında valiliklere ve il idare kurullarına verilen görev ve yetkiler il özel idarelerine devredilmiştir. Bu görev ve yetkiler, bu Kanun ve Kıyı Kanunu ile belediye organlarına verilen görev ve yetkilere paralel olarak vali, il meclisi ve il encümeni tarafından yürütülür."

Madde 29- 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununa aşağıdaki madde eklenmiştir.

"Ek Madde 6- Bu Kanunun 31, 32 ve 33 üncü maddeleri gereğince verilenler hariç, Devlet ormanlarından istihsal edilen her türlü asli ve tali orman ürünlerinin, Devlet Orman

İşletmelerince satışından elde edilecek bedelin yüzde beş (% 5) tutarı, satış bedelinin tahsilini takip eden ay içinde ilgili orman işletmesince satılan orman ürününün istihsal edildiği orman köyünün bütçesine gelir kaydedilmek üzere defaten ve nakden aktarılır.”

Madde 30- 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanununun 14 üncü maddesinin (A) fıkrasının değişik üçüncü bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Belediye başkanlarına görevleri süresince hususi damgalı pasaport verilir.”

ALTINCI BÖLÜM

Yürürlükten Kaldırılan ve Uygulanmayacak Hükümler

Madde 31- 1- a) 13 Mart 1329 tarihli İl Özel İdaresi Kanununun 99 uncu maddesi,

b) 1580 sayılı Belediye Kanununun 16, 123 ve 124 üncü maddeleri,

c) 3030 sayılı Kanunun 20 nci maddesinin beşinci fıkrasında yer alan “vali, büyük şehir ve ilçe belediye bütçelerini onaylarken;” ibaresi,

d) 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununun 103 üncü maddesinin (3) numaralı fıkrası ile aynı Kanunun mükerrer 44 üncü maddesinin on üçüncü ve on dördüncü fıkraları ve mükerrer 97 nci maddesinin (a) fıkrasının üçüncü bendi,

e) 3289 sayılı Gençlik ve Spor Genel Müdürlüğünün Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının (I) bendi ve ikinci fıkrası,

f) 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanununun 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ile ikinci fıkrası,

g) 1319 sayılı Emlak Vergisi Kanununun mükerrer 38 inci maddesi,

h) 2828 sayılı Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanununun 18 inci maddesinin (j) bendi,

yürürlükten kaldırılmıştır.

2- 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 271 ve 272 nci, 560 sayılı Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin 4, 5, 9, 10, 18 ve 21 inci, 3572 sayılı İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına Dair Kanun Hükmünde Kararnamenin Değiştirilerek Kabulüne Dair Kanunun 3 üncü, 1380 sayılı Su Ürünleri Kanununun 3 ve 4 üncü maddeleri ile 167 sayılı Yeraltı Suları Hakkında Kanun, 3194 sayılı İmar Kanunu ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun bu Kanuna aykırı hükümleri uygulanmaz.

YEDİNCİ BÖLÜM

Geçici Hükümler, Yürürlük ve Yürütme

Geçici Madde 1- Milli Eğitim Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Köyişleri Bakanlığı, Sanayi ve Ticaret Bakanlığı, Kültür Bakanlığı, Turizm Bakanlığı, Çevre Bakanlığı, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü ve Gençlik ve Spor Genel

Müdürlüğünün bu Kanunda öngörülen görev bölüşümü ve hizmet ilişkileri esaslarına göre yapılandırılmasını sağlamak üzere ilgili görev, yetki ve teşkilat kanunları bir yıl içinde yeniden düzenlenir ve merkezi idare kuruluşlarından mahalli idarelere hizmetin gerektirdiği devirler yapılır.

Bu düzenlemeler yapılıncaya kadar, adı geçen Bakanlık ve Genel Müdürlüklerin taşra teşkilatları, bu Kanunla il özel idarelerinin sorumluluğuna verilen hizmetlerden kendi görev alanlarına girenleri il özel idareleri adına yürütürler.

Geçici Madde 2- Bu Kanunda sözü edilen Yönetmelikler 6 ay içinde çıkarılır.

Madde 32- Bu Kanun, ilk milletvekili genel seçimini takip eden yılın 1 Ocak tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 33- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Mesut Yılmaz
MESUT YILMAZ
BAŞBAKAN

<i>B. Ecevit</i> B.ECEVİT Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	<i>I. Sezgin</i> I. SEZGİN Milli Sav. Bak. ve Başb. Yrd.	<i>C. Taner</i> C. TANER Devlet Bakanı	<i>H. Özkan</i> H. ÖZKAN Devlet Bakanı
<i>Y. Seckiner</i> Y. SECKİNER Devlet Bakanı	<i>I. Sezgin</i> I. SEZGİN Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. H. S. Türk</i> Prof. Dr. H. S. TÜRK Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. S. Yıldırım</i> Prof. Dr. S. YILDIRIM Devlet Bakanı
<i>Serdaroğlu</i> SERDAROĞLU Devlet Bakanı	<i>M. Gürdere</i> M. GÜRDERE Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. Ş. Gürel</i> Prof. Dr. Ş. GÜREL Devlet Bakanı	<i>Prof. Dr. A. Andıcan</i> Prof. Dr. A. ANDIÇAN Devlet Bakanı
<i>Dr. Celbi</i> Dr. CELEBİ Devlet Bakanı	<i>M. Yılmaz</i> M. YILMAZ Devlet Bakanı	<i>R. Şahin</i> R. ŞAHİN Devlet Bakanı	<i>B. Kara</i> B. KARA Devlet Bakanı
<i>C. Kavak</i> C. KAVAK Devlet Bakanı	<i>H. Şişli</i> H. ŞİŞLİ Devlet Bakanı	<i>İ. Aykut</i> İ. AYKUT Devlet Bakanı	<i>H. Gemic</i> H. GEMİCİ Devlet Bakanı
<i>M. Battal</i> M. BATALLI Devlet Bakanı	<i>O. Sungurlu</i> O. SUNGURLU Adalet Bakanı	<i>M. Başesgioğlu</i> M. BAŞESGİOĞLU İçişleri Bakanı	<i>İ. Cem</i> İ. CEM Dışişleri Bakanı
<i>Z. Temizel</i> Z. TEMİZEL Maliye Bakanı	<i>H. Uluğbay</i> H. ULUĞBAY Millî Eğitim Bakanı	<i>Y. Torcu</i> Y. TORCU M. ve İ. Bakanlığı	<i>H. İ. Özsoy</i> H. İ. ÖZSOY Sağlık Bakanı
<i>N. Menz</i> N. MENZİR Ulaştırma Bakanı	<i>E. Asik</i> E. ASIK Tarım ve Köyl. Bakanlığı V.	<i>Prof. Dr. N. Çağan</i> Prof. Dr. N. ÇAĞAN Çalışma ve Sos. Güv. Bak.	<i>Y. Erez</i> Y. EREZ Sanayi ve Ticaret Bakanı
<i>M. C. Ersümer</i> M. C. ERSÜMER Enerji ve Tabii Kay. Bakanı	<i>H. Özkan</i> H. ÖZKAN Kültür Bakanı V.	<i>İ. Gurdal</i> İ. GÜRDAL Turizm Bakanı	<i>E. Taranoğlu</i> E. TARANOĞLU Orman Bakanı